

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

IZVJEŠĆA O IZVRŠENJU PRORAČUNA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

za 2016. godinu

Broj: 06-01/17

Sarajevo, kolovoz 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	11
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	13
6.	IZVRŠENJE PRORAČUNA	14
6.1	<i>Prihodi i primici.....</i>	14
6.2	<i>Rashodi, izdaci i financiranje .....</i>	16
6.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
6.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	18
6.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	22
6.2.4	Kapitalni transferi	29
6.2.5	Interventna sredstva ili sredstva rezerve	30
6.2.6	Izdaci za kamate	31
6.2.7	Izdaci za finansijsku imovinu.....	31
6.2.8	Izdaci za otplatu dugova	32
6.2.9	Tekuća rezerva	32
6.2.10	Finansijski rezultat.....	33
7.	IMOVINA, OBVEZE I IZVORI SREDSTAVA	34
7.1	<i>Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe .....</i>	34
7.2	<i>Stalna sredstva.....</i>	34
7.3	<i>Dugoročni plasmani .....</i>	35
7.4	<i>Kratkoročna potraživanja i plasmani.....</i>	36
7.5	<i>Kratkoročne obveze i razgraničenja.....</i>	39
7.6	<i>Dugoročne obveze i razgraničenja .....</i>	40
7.7	<i>Izvori sredstava .....</i>	44
7.8	<i>Popis sredstava i obveza.....</i>	44
8.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	46
9.	JAVNE NABAVE	47
10.	OSTALI NALAZI	48
10.1	<i>Realiziranje obveza po temelju prestanka rada prethodnog Federalnog ministarstva obrane.....</i>	48
10.2	<i>Projekti financirani kreditnim i grant – sredstvima.....</i>	49
11.	KOMENTAR	51
IV	PRILOG KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA.52	
	<i>Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu .....</i>	53
	<i>Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine .....</i>	56
	<i>Izvješće o novčanim tijekovima Razdoblje izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine .....</i>	57
	<i>Pregled realiziranih tekućih transfera .....</i>	58

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na temelju provedene finansijske revizije koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju **Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** s Analizom izvršenja proračuna – tekstualni dio, koji obuhvaćaju i Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Ministarstvo financija je odgovorno za izradu i fer prezentiranje **Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća, koja su bila podloga za sačinjavanje **Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu**, ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, u cilju izbora revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

1. Obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze po drugim temeljima u iznosu od 67.412.843 KM iskazane su na poziciji razgraničenja, kao povećanje obveza i smanjenje razgraničenih rashoda, što nije sukladno Zakonu o proračunima FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Od navedenih obveza 38.627.389 KM evidentirano je kod Ministarstva financija, 16.306.803 KM kod Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja branitelja i

invalida domovinskog rata i 264.931 KM Vlade FBiH. Za obveze po temelju povrata više uplaćenih prihoda u iznosu od 30.000.000 KM, koje su iskazane na poziciji Ministarstva financija, u 2017. godini zaključen je Sporazum s JP BH Telekom d.d., po kojem će se iste podmiriti u narednih pet godina (točka 7.5 Izvješća);

2. Na poziciji kratkoročnih obveza nisu iskazane obveze prema zaposlenim na temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja za federalne proračunske korisnike, u iznosu od 41.650.175 KM i obveze nastale na temelju odobrenih sredstava korisnicima transfera - poticaji u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM. Navedene obveze iskazane su na izvanbilančnoj evidenciji, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (točka 8. Izvješća);
3. Popis imovine, obveza i potraživanja kod proračunskih korisnika nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom da istim nije obuhvaćena cijelokupna imovina, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom (točka 7.8 Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, **Izvješće o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, prikazuje fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje proračuna i novčane tijekove za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Skretanje pozornosti

Bez kvalifikacije na dano mišljenje o finansijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- **Sukladno članku 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH primjenjuju se propisi vezani za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru. Svrha usvajanja standarda za javni sektor je izrada pouzdanih finansijskih izvješća koja će biti interno i međunarodno usporediva. Ni u 2016. godini nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (točka 4. Izvješća).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u **Izvješću o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća osim Ministarstva financija, i Vlada FBiH je odgovorna osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome je li poslovanje korisnika **Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine**, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima.

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

1. Prilikom predlaganja i donošenja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za proračunske korisnike nisu u potpunosti poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH i članka 37. Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvješćivanja, što je imalo značajne posljedice na način realiziranja tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih (točka 6.2.3 i 6.2.4 Izvješća);
2. Značajan dio sredstava Tekuće rezerve nije korišten sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu (točka 6.2.9 Izvješća);
3. U Ministarstvu financija sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH nije formirana Proračunska inspekcija, što može imati utjecaja na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskom trošenju proračunskih sredstava (točka 4. Izvješća);
4. Nisu poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH, jer su izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivene već stvorene obveze koje su veće od proračunom odobrenih sredstava (točka 5. Izvješća);
5. U korist prihoda od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih poduzeća finansijskim sredstvima", bez posebne odluke Vlade FBiH i suglasnosti kreditora. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenje ovih sredstava nije bilo sukladno pozitivnim propisima (točka 6.1 Izvješća);
6. Nije riješen status imovine institucija, koje su s federalne razine prešle na državnu razinu, što ima značajnog utjecaja na način evidentiranja, raspolaganja i upravljanja istom, kako je regulirano zakonskim i ostalim propisima kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini proračunski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu osigurali dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata kod istih (točka 7.2 Izvješća);
7. Nisu poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita u iznosu od 78.886.130 KM (pravne osobe) i 715.841 KM (županije), a za potraživanja starija od šest mjeseci nije izvršen prijenos na sumnjičiva i sporna potraživanja (točka 7.4 Izvješća);
8. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, sukladno Uredbi o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prethodnog FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija o nekretninama, praćenja i izvješćivanja o stanju nekretnina, izdavanja nekretnina u najam i utvrđivanja cijene najma, te evidentiranja i naplate potraživanja (točka 8. i točka 10.1 Izvješća);
9. Obračunate su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi sukladno pozitivnim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta revidiranih korisnika, što nije sukladno zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba izvršiti (točka 6.2.2 Izvješća);
10. Za određeni broj javnih nabava roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan niti započeta

procedura nabave zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem razdoblju. Proračunski korisnici nisu dosljedno pratili realiziranje zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama (točka 9. Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u **Izvješću o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Sarajevo, 21.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo je li dani predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, sukladan odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
- Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu;
- Proračun FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH;
- Zakon o igrama na sreću;
- Zakon o podmirenju obveza na temelju računa stare devizne štednje;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) je sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) izvršio reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu. Navedeno Izvješće usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 18.05.2016. godine, dok Predstavnički dom Parlamenta FBiH isti nije usvojio.

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2016. godini iznosili su 2.373.753.366 KM, rashodi, izdaci i otplate duga 2.288.784.801 KM i iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu 84.968.565 KM.

U 2016. godini iz Proračuna FBiH financirana je 61 institucija. Ured za reviziju planirao je reviziju 33 korisnika proračuna kojima je odobren proračun u iznosu od 2.345.008.957 KM, što je 93,16% od ukupno planiranih sredstava Rebalansom Proračuna FBiH za 2016. godinu (2.517.180.917 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci kod revidiranih korisnika iznose 2.150.204.834 KM ili 93,95% ukupno realiziranih rashoda i izdataka u 2016. godini (2.288.784.801 KM).

Federalno ministarstvo financija (u dalnjem tekstu: Ministarstvo financija) upravlja Proračunom FBiH i opslužuje isti u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem proračunskih sredstava, sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH² i Zakonu o riznici³ i na način propisan od strane istog. Proračunski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje proračunskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Proračuna FBiH. Proračunski korisnici koriste sredstva sukladno godišnjem finansijskom planu, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesecnim planovima, koje odobrava ministar financija, sukladno raspoloživim sredstvima.

U pojedinačnim izvješćima o finansijskoj reviziji proračunskih korisnika za 2016. godinu dana su neovisna revizijska mišljenja i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija, koje su pored ostalog navedene i u ovom Izvješću. Značajan broj nalaza i preporuka koje se odnose na poslovanje pojedinih institucija se ponavlja duži niz godina i veći dio istih su sustavnog karaktera, za čije rješavanje nije odgovorna samo institucija kod koje je utvrđena nepravilnost. Realiziranjem danih preporuka bi se osigurala dodatna transparentnost u korištenju javnog novca i poboljšala finansijska disciplina. Svi proračunski korisnici su se očitovali na dostavljeni Nacrt izvješća.

Konačna izvješća dostavljena su: Predsjedniku FBiH, Premijeru Vlade FBiH, Predsjedavajućem Doma naroda FBiH, Predsjedavajućem Predstavničkog doma FBiH i Ministarstvu financija. Nakon dostavljanja konačnih izvješća Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na internet stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH www.vrifbih.ba.

2. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih proračunskih korisnika s pozitivnim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila implementacija razvojno – investicijskih projekata koja su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvješćivanje sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa i institucija.

Cilj revizije je pribavljanje realne osnove, na temelju pregleda finansijskih izvješća i pripadajućih računa korisnika federalnog proračuna, sukladno primjenjivim revizijskim standardima, izraziti mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li u potpunosti rezultate izvršenja proračuna, kao i izvršiti procjenu jesu li rukovoditelji institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16

³ „Službene novine Federacije BiH“ br. 26/16

namjene, ocijeniti finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnje kontrole.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila izvješća o obavljenim revizijama za 2016. godinu, te finansijske transakcije Proračuna FBiH koje se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug).

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio finansijsku reviziju Izvješća o izvršenju proračuna FBiH za 2015. godinu i dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U Izvješću o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2015. godinu dano je negativno mišljenje o finansijskim izvješćima. Revizijom Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu utvrđeno je sljedeće postupanje po preporukama:

Realizirane preporuke

- 1) Ministarstvo prostornog uređenja postupilo je po preporuci u vezi stručnog obrazovanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika;
- 2) Odobrena sredstva za naknade plaća koristila su se za planirane namjene sukladno pozitivnim propisima;
- 3) Uspostavljen je informacijski sustav za obradu novčanih podrški i centralna baza podataka po vrstama novčanih podrški i klijentima;
- 4) Vrši se kontrola na terenu i kontrola za mjere ruralnog razvoja i proizvodne mjere u okviru sustava plaćanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 5) Uspostavljen je nadzor nad isporukom doniranih grla korisnicima pomoći;
- 6) Poštuju se odredbe Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu, i na poziciji kapitalnih transfera iskazuju se samo sredstva koja predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabave kapitalne (dugotrajne, stalne) imovine i kapitalnih ulaganja koja predstavljaju kapitalno sredstvo neke druge pravne osobe;
- 7) Neutrošena namjenska sredstva preknjižena su na razgraničene prihode, sukladno odredbama Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice;
- 8) S 31.12.2016. godine izvršeni su ispravci knjiženja na dugoročnim obvezama po unutarnjem dugu, odnosno po temelju pravosnažnih sudbenih presuda za dug po ratnim potraživanjima i staroj deviznoj štednji;
- 9) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu 40.684.302 KM, po sedmoj emisiji obveznica za podmirenje duga stare devizne štednje;
- 10) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu od 222.295 KM, za novčane isplate po temelju ratnih potraživanja iz ranijeg razdoblja;
- 11) Utvrđene su obveze po ratnim potraživanjima i sačinjena Informacija za Vladu FBiH;
- 12) Utvrđen je iznos obveznica po temelju ratnih potraživanja koje su korigirane i isplaćene prije roka.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Jeden dio proračunskih korisnika vršio je imenovanje savjetnika sukladno zakonskim, podzakonskim i unutarnjim propisima koji reguliraju navedenu oblast;
- 2) Obveze po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja i obveze utvrđene rješenjima o povratu pogrešno ili više uplaćenog poreza iskazane su na kratkoročnim tekućim obvezama i razgraničenim rashodima, što nije sukladno zakonskim i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Nerealizirane preporuke

- 1) Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima nastavi aktivnosti na unaprjeđenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja zaposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave;
- 2) Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom financija inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor;
- 3) Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Strategije javne unutarnje finansijske kontrole u FBiH i Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sustava finansijskog upravljanja i kontrola kao i unutarnje revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice;
- 4) Kod pripreme, izrade proračuna, kao i izvršenja izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za izveštajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- 5) Obračun i isplatu troškova službenog putovanja vršiti sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja, te uspostaviti kontrolu nad istim;
- 6) Preispitati Zaključak Vlade FBiH o pravu korištenja službenih telefona;
- 7) Poštivati odredbe Uredbe o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;
- 8) Nastaviti aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cijelovit smještaj federalnih organa i institucija;
- 9) Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati sukladno pozitivnim zakonskim propisima;
- 10) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je sukladno zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba izvršiti;
- 11) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjeseta angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH, u cilju smanjenja i ukidanja zaključivanja ugovora o djelu;
- 12) Potrebno je da svi proračunski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitim unutarnjim akata;
- 13) Finansijske promjene odnosno transakcije u proračunu evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Kontnom planu;
- 14) Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio sukladno odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti braniteljsko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obveze u ugovorenom roku;
- 15) Poduzeti aktivnosti na blagovremenom donošenju programa utroška sredstava transfera kako bi se osiguralo realiziranje istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni;
- 16) Odlukama o raspodjeli sredstava tekućih transfera jasno definirati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava;
- 17) Obveze, odnosno rashode stvarati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Proračuna, te iste iskazivati u razdoblju kad je obveza i nastala neovisno od plaćanja;
- 18) Preispitati opravdanost kontinuiranog planiranja i izvršenja kapitalnog transfera Ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH, s obzirom da Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, niti drugim propisom isto nije predviđeno;

- 19) Preispitati opravdanost planiranja i realiziranja interventnih ili sredstava rezerve, programima utroška sredstava transfera, u cilju ukidanja istih;
- 20) Potrebno je efikasno realizirati kreditna sredstva i izvršiti kontrolu utroška sredstava;
- 21) Sredstva Tekuće rezerve odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja proračuna nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera;
- 22) Poštivati pozitivne zakonske propise vezane za razvojno – investicijske projekte, a izvješća o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu rprojekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje;
- 23) Stalna sredstva iskazivati na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, te rješiti status ulaganja u objekte koji nisu u vlasništvu FBiH i imovinsko–pravne odnose (Dom odmora Trpanj, Velika dvorana u zgradama Parlamenta FBiH i drugi objekti);
- 24) Poduzeti aktivnosti da svи sudionici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima s Razvojnom bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima;
- 25) Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realiziranje projekata, te poduzeti aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su financirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija;
- 26) Poduzeti propisane aktivnosti i zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, a evidentiranje istih izvršiti sukladno pozitivnim propisima;
- 27) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH;
- 28) Preispitati primjenu protokola zaključenih između Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i poslovnih banaka i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja na temelju više isplaćenih sredstava naknada iz braniteljsko-invalidske zaštite;
- 29) Rashode iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenja sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu;
- 30) Izvršiti usuglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama), te evidentiranje na istim vršiti sukladno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu;
- 31) Knjiženje pozitivnih i negativnih tečajnih razlika sadržanih u otplatama anuiteta po vanjskom dugu vršiti sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputka o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Riznice;
- 32) Poduzeti aktivnosti u cilju zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (grad Široki Brijeg, općine Ljubuški i Fojnica), kako bi se zaduženje i knjigovodstveno evidentiranje izvršilo sukladno propisima;
- 33) Uspostaviti redovnu komunikaciju s Federalnim pravobraniteljstvom i osigurati protok informacija o pravosnažnim sudbenim presudama za ratna potraživanja i iznosu potraživanja po presudama;
- 34) Izvršiti usuglašavanje izvora stalnih sredstava i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava, kao i usuglašavanje ostalih izvora sredstava s dugoročnim plasmanima;
- 35) Popis imovine, obveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano;
- 36) Potrebno je da proračunski korisnici, Ministarstvo financija i Pravobraniteljstvo izvrše usuglašavanje obveza i potraživanja po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i evidentiranje istih;
- 37) U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavama i provedbene akte vezano za navedeni Zakon, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama;
- 38) Utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, iste iskazati i utvrditi odgovornost zaduženih za neizvršenje ovih obveza;

- 39) Sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danim u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Preporuke koje nisu realizirane, ali u ovom Izvješću nisu ponovljene iz razloga što su obuhvaćene pojedinačnim izvješćima proračunskih korisnika

- 1) Obračun i uplatu doprinosa i poreza na dohodak za osobe angažirane po ugovorima o djelu na provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti braniteljsko - invalidske zaštite vršiti sukladno Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o doprinosima i Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja;
- 2) Uspostaviti odgovarajuću evidenciju korisnika mirovina po povoljnijim uvjetima, u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja navedenih prava;
- 3) Osigurati provođenje Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji od strane nižih razina vlasti kao i postupanje istih po aktima Ministarstva, te u pomoćnim evidencijama i Glavnoj knjizi Riznice evidentirati sve isplate korisnicima braniteljsko-invalidske zaštite i preostale obveze korisnicima invalidnina i naknada dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja;
- 4) Poduzeti aktivnosti na usklađivanju Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu financiranja Federalnog Fonda solidarnosti, a sredstva za financiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH i Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ planirati na temelju stvarnih potreba, te izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava;
- 5) Ugovore s JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo o realiziranju doznačenih sredstava iz Proračuna FBiH za financiranje željezničke infrastrukture i sufinanciranje putničkog i kombiniranog prometa blagovremeno zaključivati, sukladno Zakonu o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa, te poduzimati aktivnosti u dijelu nadzora nad realiziranjem zaključenih ugovora;
- 6) Utvrditi mjerljive podkriterije i osigurati podatke i dokumentaciju za bodovanje pojedinih kriterija i utvrđivanje prijedloga iznosa sredstava za raspodjelu transfera za sport i kulturu od značaja za FBiH, transfera za obnovu kulturno-povijesnog i građevinskog naslijeđa, za udruženja građana iz oblasti kulture, za mlade i za institucije obrazovanja i kulture od značaja za BiH;
- 7) Pisanim aktom definirati način i kriterije raspodjele sredstava, te metodologiju vrednovanja prilikom dodjele sredstava transfera za institucije obrazovanja i poticaj znanstveno-istraživačkog rada od značaja za FBiH;
- 8) Donijeti mjerljive kriterije za rangiranje projekata sanacije šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i projekata upotpunjavanja zgrada radi uštede energije, izbor projekata vršiti na temelju javnog poziva, te poštivati odredbe Zakona o izvršenju Proračuna FBiH, odluka o usvajanju programa i ugovora;
- 9) Unaprijediti kriterije po programima za raspodjelu sredstava transfera za turizam i zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja članova Povjerenstva za izbor korisnika i ugovorima o realiziranju dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena proračunska sredstva;
- 10) Sukladno zaključenim ugovorima s krajnjim korisnicima sredstava potrebno je vršiti nadzor i izvješćivanje o utrošku dodijeljenih sredstava i adekvatne aktivnosti u slučaju nemajanskog utroška;
- 11) Donijeti mjerljive i razrađene kriterije koji će poslužiti za ocjenu, vrednovanje i rangiranje aplikacija kapitalnih transfera za zaštitu nacionalnih spomenika, izbor projekata vršiti na temelju javnog poziva i mjerljivih kriterija, a odluke o raspodjeli sredstava donositi sukladno odredbama Zakona o izvršenju Proračuna FBiH i Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Poduzimanje aktivnosti na utvrđivanju obveza Federacije BiH za podmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog plina u razdoblju 1992.-1995. godine, s obzirom da je u realiziranje iste uključena i Vlada Republike Srbije;
- 2) Dodjela sredstava tekućeg transfera za „Poboljšanje uvjeta rada odgojno - obrazovnih ustanova“

nije vršena u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena kriterija za izbor krajnjeg korisnika.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Prema prihvaćenom COSO modelu sustav unutarnjih kontrola sastoji se od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija i monitoringa. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje osigurava uvjete za efikasno djelovanje unutarnjih kontrola i koje prvenstveno ovisi od dobre i funkcionalne organizacijske strukture, načina rukovođenja, prijenosa ovlaštenja, vrednovanja rezultata rada, sustava nagrađivanja, poštivanja postojećih zakonskih propisa, odgovarajuća raspodjela obveza i odgovornosti, utvrđivanje jasnih pravila poslovanja, te postavljanja mjerljivih ciljeva i zadataka svakog proračunskog korisnika.

Polazna točka unutarnjih kontrola su pravilnici o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta na koje Vlada FBiH daje suglasnost i pravilnici o unutarnjim kontrolnim postupcima i drugim unutarnjim aktima koje sukladno Zakonu o proračunima u FBiH donose rukovoditelji proračunskih korisnika.

Uvidom u **pravilnike o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta**, kod većine proračunskih korisnika utvrđena su značajna odstupanja između sistematiziranih i popunjениh radnih mjesta, što ukazuje da postojeća sistematizacija nije optimalna, s obzirom da korisnici funkcioniraju i obavljaju poslove iz nadležnosti s postojećim brojem izvršitelja. Provedenom revizijom proračunskih korisnika utvrđeno je da nije uspostavljeno adekvatno upravljanje ljudskim resursima, koji predstavljaju ključan faktor uspješnog izvršenja postavljenih ciljeva. Također, za većinu proračunskih korisnika Proračun je planiran za znatno veći broj zaposlenih u odnosu na stvarni broj, bez obzira što je bio na snazi zaključak Vlade FBiH o moratoriju na zapošljavanje.

Proračunski korisnici su putem **pravilnika o unutarnjim kontrolama i unutarnjim kontrolnim postupcima** formalno uredili unutarnje kontrole sukladno međunarodnim standardima unutarnje kontrole, kako bi istim osigurali izvršenje aktivnosti u okviru temeljne djelatnosti, što je regulirano člankom 86. Zakona o proračunima u FBiH. Međutim, provedenim revizijama utvrđeni su nedostaci i nepravilnosti kod jednog broja proračunskih korisnika što ukazuje da sustav unutarnjih kontrola na razini Proračuna FBiH još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini. Navedenim pravilnicima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz zakonom utvrđene nadležnosti, niti su procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja, kao ni jasno definirani upravljački, administrativno-kontrolni i računovodstveno-kontrolni postupci, postupci procjene rizika i provođenja monitoringa menadžmenta nad uspostavljenim unutarnjim kontrolama. Iako su proračunski korisnici unutarnjim aktima uredili kontrole pojedinih rashoda i izdataka, u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima, kao ni identifikacija slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se unutarnji akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. **S obzirom na ovako uspostavljene unutarnje kontrole, tijekom revizije utvrđeni su određeni nedostaci i nepravilnosti u poslovanju svakog pojedinačno revidiranog korisnika, koje su dane u pojedinačnim izvješćima o izvršenoj reviziji i koje upućuju na zaključak da sustav unutarnjih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini i isti je utjecao na utvrđene propuste u izvršenju Proračuna FBiH kao cjeline.** Navedeno potvrđuje sljedeće: planiranje proračuna kod korisnika još uвijek nije utemeljeno na mjerljivim ciljevima i realnim ulaznim pokazateljima, sukladno donesenim programima rada, što automatski dovodi do toga da i izvješćivanje nije utemeljeno na realiziranju utvrđenih postignutih ciljeva koji se mogu izmjeriti; akti vezani za putne troškove, troškove telefona, izdatke za gorivo i održavanje vozila kod jednog broja proračunskih korisnika se ne primjenjuju, ili se samo djelomično primjenjuju; nabave roba, usluga i ugovaranje radova pojedini proračunski korisnici su vršili mimo Zakona o javnim nabavama, a što se odnosi na blagovremeno pokretanje nabava i izbora odgovarajućeg postupka, dijeljenja nabava, neutemeljenog stvaranja obveza za narednu proračunsку godinu i praćenje zaključenih ugovora s izabranim dobavljačima; Zakon o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije poštivan u dijelu planiranja, pravovremenog predlaganja i usvajanja programa

raspodjele tekućih i kapitalnih transfera s utvrđenim kriterijima, kao i izvješćivanja i praćenja namjenskog trošenja istih, te raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve; provođenje godišnjeg popisa i obveza usuglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom nije bilo sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima; značajan broj vanjskih suradnika se angažirao putem ugovora o djelu za poslove koji su u nadležnosti revidiranih korisnika i koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu; i dalje se značajni iznosi stvorenih obveza revidirane godine evidentiraju na izvanbilančnoj evidenciji ili na razgraničenim rashodima što u konačnici utječe na točnost i istinitost iskazanih pokazatelja o ukupnim rashodima i izdacima. Prema podacima Ministarstva financija u Glavnoj knjizi Riznice nisu iskazane ukupno stvorene obveze po sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze na temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda. Na izvanbilančnoj evidenciji, proračunski korisnici iskazali su obveze na temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja koje su u odnosu na prethodnu godinu značajno veće.

Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na suštinske probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i sukladno tome daje preporuke proračunskim korisnicima. Najveći broj danih preporuka još uvijek nije realiziran.

Na razini institucija FBiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih finansijskih izvješća koja će biti interno i međunarodno usporediva.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH⁴, donesen je 18.05.2016. godine, a Pravilnik o provođenju istog u siječnju 2017. godine. Ministarstvo financija je organiziranjem radnih sastanaka s proračunskim korisnicima pokrenulo aktivnosti kako bi isti pravovremeno imenovali koordinatore za finansijsko upravljanje i kontrolu. Centralna harmonizacijska jedinica (u dalnjem tekstu: CHJ) formirana je u okviru Ministarstva financija, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Federacije BiH, kao sektor Federalnog ministarstva financija i izravno je odgovorna federalnom ministru financija. Nadležnosti CHJ utvrđene su naprijed navedenim zakonom i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH, a odnose se na donošenje metodologije i uspostavu koordinacije unutarnje revizije u Federaciji BiH i donošenje metodologije i uspostavu koordinacije u oblasti finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru. Od ukupno devet sistematiziranih radnih mesta u CHJ popunjena su samo tri. Na temelju utvrđenih revizija proračunskih korisnika, ne može se potvrditi da je ista u okviru svojih nadležnosti u potpunosti poduzimala aktivnosti u okviru uspostave finansijskog upravljanja, unutarnje kontrole i unutarnje revizije Proračuna FBiH.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima nastavi aktivnosti na unaprjeđenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja zaposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.**
- **Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom financija inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.**

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Zakonu o unutarnjoj reviziji i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH u okviru Ministarstva financija uspostavljena je Jedinica za unutarnju kontrolu i unutarnju reviziju, sa zadatkom da vrši kontrolu i reviziju programa, aktivnosti i procesa organizacijskih jedinica u Ministarstvu financija i dijela proračunskih korisnika, dok su ostali proračunski korisnici obvezni samostalno organizirati unutarnju reviziju. Veći dio proračunskih korisnika je pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu uspostavio unutarnju reviziju (s jednim ili više izvršitelja), ali su samo djelomično ili nikako popunjeni. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvješćivanje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola kod proračunskih korisnika, u cilju identificiranja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje, što može imati utjecaja na točan i istinit prikaz stanja imovine i obveza, kao i rezultata poslovanja u finansijskim**

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 38/16

izvješćima. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu financija predviđena je organizacijska jedinica Proračunska inspekcija, ali ista nije popunjena i nije počela s radom.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH i Strategije javne unutarnje finansijske kontrole u FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sustava finansijskog upravljanja i kontrola kao i unutarnje revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun FBiH za 2016. godinu⁵ usvojio je Parlament FBiH, 31.12.2015. godine, u iznosu od 2.598.862.123 KM. Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu⁶ usvojene su 02.12.2016. godine i objavljene 07.12.2016. godine. Prihodi, primici i financiranje planirani su u iznosu od 2.517.180.917 KM. Sredstva za pokriće deficit-a iz ranijih godina planirana su u iznosu od 20.000.000 KM, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 2.497.180.917 KM.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajniji udio imaju: tekući transferi i drugi tekući rashodi 1.077.496.114 KM (43%), izdaci za otplate dugova 912.061.698 KM (37%), izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirani su 230.577.925 KM (9%), izdaci za kamate 120.347.312 KM (5%) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 92.398.758 KM (4%). Preostali dio sredstava u iznosu od 64.299.110 KM ili 2% planiran je za izdatke za nabavu stalnih sredstava (29.497 110 KM), izdatke za finansijsku imovinu (16.587.000 KM), kapitalne transfere (13.060.000 KM) i tekuću rezervu (5.155.000 KM).

Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu dostavljeno je Vladi FBiH i drugim nadležnim organima i institucijama sukladno pozitivnim propisima i u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom planiranja i izvršenja proračuna, te finansijskog izvješćivanja utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o proračunima u FBiH⁷ i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH⁸, a odnosi se na sljedeće:

- 1) Smjernice ekonomске i fiskalne politike za FBiH za razdoblje 2016. - 2018. godine nisu donesene;
- 2) Nisu poštivani utvrđeni rokovi za donošenje, usvajanje i objavljivanje Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2016. - 2018. godine;
- 3) Početna ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva proračunskih korisnika 2016.-2018. godina (Instrukcija broj 2.) proračunskim korisnicima dostavljena su sa zakašnjenjem, dok izvanproračunskim fondovima iste nisu dostavljene;
- 4) Registar proračunskih korisnika FBiH nije usklađen s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH, s obzirom da se Parlament FBiH i Ured Predsjednika i dva potpredsjednika, i dalje planiraju kao tri proračunska korisnika s jednim identifikacijskim brojem, a Kazneno-popravni zavodi kao jedan proračunski korisnik, iako se radi o sedam posebnih pravnih osoba;
- 5) Sredstva za rad Kazneno-popravnih zavoda proračunom za 2016. godinu planirana su za sve zavode u cjelini, a ne pojedinačno, u okviru razdjela Ministarstva pravde, proračunska glava 1502, iako Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da su isti u sastavu Ministarstva pravde, dok sukladno Zakonu o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH navedeni zavodi imaju svojstvo pravne osobe. Navedeno ima za posljedicu da raspodjelu proračunom odobrenih sredstava za kazneno-popravne zavode vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovoditelji zavoda nisu izravno odgovorni za planiranje, izvršenje i izvješćivanje ovako odobrenog proračuna. Navedeno je imalo za posljedicu da izvješća o izvršenju proračuna kazneno popravnih zavoda nisu sačinjena sukladno Pravilniku o izvješćivanju s obzirom da kod istih

⁵ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/15

⁶ „Službene novine Federacije BiH“ br. 96/16

⁷ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 09/14, 13/14, 08/15, 91/15

⁸ „Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16

- nisu popunjeni stupci koji se odnose na planirane veličine jer proračun KPZ-a nije usvojilo nadležno zakonodavno tijelo (Parlament FBiH);
- 6) Sačinjavanje planova novčanih tijekova poboljšano je u odnosu na prethodno razdoblje, ali još uvijek u iste nisu uključeni prihodi iz vlastitih sredstava;
  - 7) Nisu se poduzimale privremene mjere za uravnoteženje proračuna i izmjene i dopune proračuna, kako je to propisano člancima 36. i 37. Zakona o proračunima u FBiH;
  - 8) U revidiranoj godini izvršene su preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 58.032.234 KM, od čega 50.055.488 KM između proračunskih korisnika i 7.976.746 KM unutar proračunskih korisnika. Od ukupno navedenih preraspodjela unutar proračunskih korisnika, u četvrtom tromjesečju 2016. godine izvršeno je 6.440.156 KM (81%), od čega je 91% ili 5.860.156 KM izvršeno u prosincu, nakon usvojenog Rebalansa proračuna FBiH za 2016. godinu. S obzirom na navedeno, može se zaključiti da su proračunski korisnici, suprotno propisima, stvarali obveze veće od proračunom odobrenih sredstava, te da su iste pokrivene preraspodjelama rashoda i izdataka;
  - 9) Najveći dio sredstava tekuće rezerve nije se koristio sukladno propisima, samo za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dostatna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti. Isti uglavnom predstavljaju redovnu aktivnost onih kojima je tekuća rezerva dodijeljena i unaprijed su bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati Proračunom FBiH za 2016. godinu;
  - 10) Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno investicijske projekte krajem 2014. godine je stavljena izvan snage, a nije donesena nova instrukcija, što može imati značajnog utjecaja na primjenu određenih zakonskih propisa resornih ministarstava u dijelu finansijskog izvješćivanja o realiziranju i nadzoru nad implementacijom razvojno investicijskih projekata;
  - 11) Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije sukladno sadržaju i klasifikacijama računa proračuna, jer ne sadrži sve informacije i podatke propisane člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH (početno i završno stanje imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na temelju zaduživanja i upravljanja dugom i o jamstvima danim tijekom fiskalne godine);
  - 12) Programima utroška sredstava tekućih transfera nisu jasno definirani kriteriji raspodjele, niti je izvršeno utvrđivanje procjene efekata postignutih utrošenim sredstvima transfera, a što bi utjecalo na planiranu visinu i namjenu sredstava za narednu godinu;
  - 13) Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava transfera nisu donesene sukladno odredbama Zakona o izvršenju proračuna FBiH.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, prilikom sačinjavanja i dostavljanja Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

6. IZVRŠENJE PRORAČUNA

6.1 Prihodi i primici

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje iskazani su u iznosu od 2.373.753.366 KM, što je u odnosu na plan (2.517.180.917 KM) manje za 143.427.551 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.281.670.399 KM) isti su veći za 92.082.967 KM. Dan je tablični pregled ostvarenih prihoda i primitaka:

u KM

Naziv	Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016.	Ostvareno I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza (1+2+3)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
Prihodi od neizravnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	97,93	108,66
Porez na dobit	55.052.591	63.886.886	45.209.386	116,05	141,31
Ostali porezi	360.000	363.218	0	100,89	
II. Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	77,02	116,78
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	96.365.640	82.153.934	72.576.458	85,25	113,20
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	97,53	100,65
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	193327,40	85624,82
III. Primljeni transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
A Ukupno (I+II+III)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
IV. Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
V. Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.352	95,01	86,37
Zajmovi primljeni kroz državu (MMF- Stand by aranžman)	102.521.201	102.521.201	0	100,00	
Primici od inozemnog zaduživanja	101.659	203.890	43.956.020	200,56	0,46
Primici od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	140.000.000	139.912.010	309.723.773	99,94	45,17
Primici od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	350.000.000	320.411.381	298.259.559	91,55	107,43
B Financiranje (IV+V)	592.662.836	563.101.728	652.023.350	95,01	86,36
Ukupno (A+B)	2.517.180.917	2.373.753.366	2.281.670.399	94,30	104,04

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 1.810.704.884 KM, a u strukturi istih najveći udio imaju porezni prihodi ostvareni u iznosu od 1.430.922.837 KM (99% u odnosu na plan) i neporezni prihodi 379.684.891 KM (80% u odnosu plan).

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita iskazani su u iznosu od 192.444.014 KM. U okviru ovih prihoda oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda Projekt EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih poduzeća finansijskim sredstvima", koji je bio u nadležnosti Fondacije za održivi razvoj Održni Sarajevo, kao kreditna sredstva Svjetske banke - IBRD. Vlada FBiH je kroz Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu predložila da se navedeni iznos oprihoduje. Nakon stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopuni Proračuna FBiH za 2016. godinu 09.12.2016. godine sredstva su povučena na jedinstveni račun Riznice s računa projekta EAE SME otvorenog u Union banci 10.000.000 KM i Privredne banke 40.000.000 KM. Kad je u pitanju prijenos sredstava za iste Vlada FBiH nije donijela posebnu odluku, niti je za isto imala suglasnost kreditora. Također ova sredstva u Proračunu su planirana zbirno na poziciji povrata anuiteta. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, i da za ista ni u proračunu ni u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije dano obrazloženje, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina planiranja i korištenja ovih sredstava.

Financiranje - primljeni krediti i zajmovi iskazani su 563.048.482 KM. Primici od dugoročnog zaduživanja iznose 242.637.101 KM. Najvećim dijelom odnose se na primite od dugoročnih obveznica (139.912.011 KM), po temelju zaduženja Federacije BiH za tri izvršene emisije obveznica, i primite po temelju Stand by aranžmana s Međunarodnim monetarnim fondom (102.521.201 KM). Primici od kratkoročnog zaduživanja iskazani su u iznosu od 320.411.381 KM i ostvareni su na temelju trinaest emisija trezorskih zapisa.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo financija osigura suglasnost kreditora za prenesena sredstva iz revolving fonda, u suprotnom izvršiti povrat, kako bi se ista koristila za propisane namjene.**

6.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.288.784.801 KM, što je u odnosu na Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu od 2.497.180.917 KM manje za 208.396.115 KM ili 8%.

Rashodi, izdaci i financiranje, s postotkom udjela u ukupnim rashodima prikazani su u sljedećoj tablici:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1 x100)	Index (2/3x100)	u KM % udjela
	1	2	3	4	5	6
1.Tekući rashodi	1.520.820.109	1.367.543.075	1.348.308.310	89,92	98,59	59,74
1.1.Plaće i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	95,65	102,16	8,7
1.2.Doprinosi poslodavca	22.354.219	21.532.838	21.879.345	96,33	101,61	0,94
1.3.Izdaci za materijal i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	3,47
1.4.Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	89,82	99,96	42,28
1.5.Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	84,36	4,35
2.Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.155.000					
3.Kapitalni izdaci	42.557.110	20.816.652	12.205.180	48,91	58,63	0,91
3.1.Nabava stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	74,61	0,41
3.2.Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	45,35	0,5
4.Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	112,71	0,61
4.1.Izdaci za kupovinu dionica	6.187.000	3.447.700	2.207.250	55,72	64,02	0,15
4.2.Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	100,00	128,85	0,46
5.Otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	92,01	38,74
5.1.Vanjski dug	408.783.430	391.070.109	312.500.675	95,67	79,91	17,09
5.2.Domaća pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	99,88	111,22	14,84
5.3.Unutarnji dug	163.178.268	155.904.125	125.516.021	95,54	80,51	6,81
5.4.Izdana jamstva	100.000			0,00		
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	2.497.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	91,65	95,76	100
6.Pokriće ostvarenog deficitta	20.000.000			0,00		
UKUPNO (1+2+3+4+5+6)	2.517.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	90,93	95,76	100

6.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su 199.174.205 KM, od čega se na bruto plaće i naknade odnosi 173.836.243 KM i na naknade troškova zaposlenih 25.337.962 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 4.293.034 KM (2,1%).

Plaće i naknade troškova zaposlenih, izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti Federacije BiH, državnih službenika i namještenika, zatvorskih policajaca-stržara i službenika sudske policije uređene su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH⁹. Osnovica za obračun plaće za zaposlene koja se sukladno naprijed navedenom Zakonu primjenjivala u revidiranoj godini iznosila je 315 KM. Prema podatku iz Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, na dan 31.12.2016. godine, u federalnim institucijama radilo je 6.733 zaposlenika, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 166.

Izdaci za neto plaće profesionalnih zastupnika u Parlamentu Federacije BiH iskazani su u iznosu od 4.512.546 KM. Za svakog profesionalnog zastupnika donose se pojedinačna rješenja o ostvarivanju prava na plaće i naknade, sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i odlukama Administrativnog povjerenstva o ostvarivanju prava na plaću, naknadu plaće i drugih materijalnih prava izabranih dužnosnika i savjetnika.

⁹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/10

Sukladno članku 6. navedenog Zakona, osnovna plaća se obračunava i iskazuje mjesечно za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. S obzirom da profesionalni zastupnici ne obavljaju radne zadatke u sjedištu Parlamenta FBiH, ne vodi se evidencija prisustva na poslu, koja je temelj za obračun plaća i naknada koje nemaju karakter plaća (topli obrok, regres, odvojeni život). Zastupnički dom nije održavao sjednice u lipnju, kolovozu i rujnu 2016. godine. Pored plaće, izabrani dužnosnici imaju pravo na stalno mjesечно novčano primanje (paušal) na ime povećanih materijalnih troškova u obavljanju svoje dužnosti, koje ne može biti veće od dvije osnovice za plaću, utvrđene prije donošenja proračuna za fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Visina paušala se utvrđuje zajedničkom odlukom nadležnog povjerenstva Parlamenta FBiH, koja može utvrditi i niži iznos. Ovo pravo izabrani dužnosnici mogu ostvariti samo po jednom temelju, odnosno na jednoj razini zakonodavne vlasti. Prema članku 8. Zakona, iznos paušala umanjuje se za 10% za svako odsustvo sa sjednice Parlamenta ili radnog tijela čiji je član. Umanjenje se vršilo samo za one izostanke koji su neopravdani. Navedenim člankom Zakona, nije propisano da se izostanak može smatrati opravdanim ili neopravdanim, kojim je utvrđeno da „za svako opravданo odsustvo sa sjednicama Služba računovodstva ne može vršiti umanjenja“, nije donesena sukladno navedenom Zakonu. Ovo posebno ima utjecaja na iskazane izdatke profesionalnih zastupnika, koji u konačnici mogu imati utjecaja na neutemeljeno povećanje i isplatu istih.

Vezano za prisustvo sjednicama radnih tijela, navodimo da nije poštivana navedena Odluka Administrativnog povjerenstva, kojom su zaduženi predsjednici radnih tijela da svakog mjeseca u Službu računovodstva dostavljaju evidencije prisustva sjednicama radnih tijela, jer se iste nisu dostavljale svakog mjeseca. Zakonom o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁰ od 17.03.2017. godine, izvršena je izmjena članka 8., prema kojem se iznos paušala umanjuje za 10% za neopravdano odsustvo sa sjednice doma ili radnog tijela, čiji je član.

U okviru izdataka naknada profesionalnih zastupnika iskazani su: troškovi poslaničkog paušala (neto 627.347 KM), troškovi toplog obroka (262.616 KM), troškovi prijevoza u dane vikenda-4 vikenda mjesечно (211.759 KM), naknada za odvojeni život i smještaj ukoliko borave izvan mjesta prebivališta na udaljenosti većoj od 70 km (386.573 KM), regres za godišnji odmor (59.845 KM) i otpremnine i pomoći (105.250 KM).

Izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, imaju pravo na naknadu troškova ishrane (topli obrok) u visini od 1% prosječne mjesечne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Ova naknada se neće obračunavati za vrijeme odsutnosti s posla po temelju službenog puta, bolovanja ili godišnjeg odmora. Utvrđeno je da se za dane „opravdanog odsustva“ nije vršilo umanjenje naknade troškova toplog obroka.

Revizijom Sudbene policije utvrđena je zakonska neusuglašenost kod povećanja plaća po temelju minulog rada, s obzirom da je Općim kolektivnim ugovorom regulirano da se uvećanje plaće po temelju minulog rada vrši za svaku godinu radnog staža, a prema Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudbene vlasti u FBiH i Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, naknade plaća po temelju minulog rada se uvećavaju za svaku godinu mirovinskog staža.

Provedenom revizijom proračunskih korisnika utvrđeno je da se kod prijema novih zaposlenika, u pojedinim ministarstvima nastavilo s praksom prijema zaposlenika koji sukladno aktima istih ne ispunjavaju posebne uvjete, u dijelu radnog staža i potrebnog iskustva, stručnost i znanje za određene poslove. Kod ocjenjivanja državnih službenika i namještenika različito se postupalo: jedni nisu uopće vršili ocjenu, za jedne se ne može potvrditi da je dana ocjena potvrđena relevantnim dokazima, dok jedni ocjenu nisu vršili u propisanom roku.

Kod obračuna i isplate plaća sudaca u razdoblju 2012.-2015. godina osnovna mjesечna plaća nije se godišnje korigirala za postotak povećanja prosječne mjesечne neto plaće u BiH. Sustav za obračun plaća pri Federalnom ministarstvu financija nije prihvaćao povećanja plaća sucima sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, što je dovelo do pokretanja sudbenih sporova sudaca Vrhovnog suda. U svezi s navedenim na zahtjev Predsjednika Vrhovnog suda za 2016. godinu izvršena je korekcija plaća, ali samo za 2016. godinu.

Kod ostalih proračunskih korisnika obračun plaća i naknada vrši se sukladno zakonskim i drugim propisima i unutarnjim aktima.

¹⁰ „Službene novine Federacije BiH“ br. 20/17

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 25.337.962 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 74.254 KM. Ove naknade najvećim dijelom se odnose na naknade za: topni obrok (11.666.096 KM), prijevoz na posao i s posla (4.933.845 KM), regres za godišnji odmor (2.806.041 KM), jubilarne nagrade (1.372.559), pomoći u slučaju smrti i teže bolesti (1.346.338 KM), otpremnine za odlazak u mirovinu (1.277.747), odvojeni život od obitelji (880.141 KM), najam stanova (572.440 KM), prijevoz u dane vikenda za državne službenike i savjetnike (252.870 KM) i troškove smještaja (102.175 KM).

U veljači 2016. godine izmijenjena je Uredba o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća kojom je naknada za odvojeni život od obitelji s 1 KM povećana na 300 KM za ministre i 250 KM za savjetnike, tako da je u revidiranoj godini došlo do povećanja ovih izdataka u odnosu na prethodno razdoblje. Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća¹¹ propisano je pravo na naknadu troškova prijevoza do mjesta prebivališta obitelji do četiri puta mjesечно, ali istom nije uređen način korištenja navedenog prava koji bi bio temelj za isplatu, što je u narednom razdoblju potrebno regulirati.

Preporuka:

- **Osigurati dosljednu primjenu članka 6. i članka 8. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH vezano za obračun plaće za profesionalne zastupnike u Parlamentu FBiH.**

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 79.498.549 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 92.398.758 KM predstavlja izvršenje od 86%. Vrsta i struktura tih izdataka prikazana je u sljedećoj tablici:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BIH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x 100)	Index (2/3x 100)	u KM % udjela
				1	2	3
1. Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	78,87	97,39	2,86
2. Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	85,62	105,63	6,55
3. Izdaci za komunikacije i kom. usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	88,49	106,67	6,58
4. Nabava materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	93,92	85,09	18,95
5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	60,19	121,58	2,28
6. Unajmljivanje imovine i opreme	8.307.151	7.450.615	7.418.886	89,69	99,57	9,37
7. Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	84,35	102,98	4,71
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni pr.	1.992.592	1.431.756	1.353.418	71,85	94,53	1,80
9. Ugovorene druge i posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	85,25	82,08	46,90
UKUPNO	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	100,00

Putni troškovi iskazani su 2.274.206 KM. Troškovi u zemlji iznosili su 1.475.304 KM, a troškovi u inozemstvu 798.902 KM. Način, postupak ostvarivanja i visinu naknade troškova za službena putovanja reguliran je Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja¹².

Proведенom revizijom kod proračunskih korisnika uočene su određene slabosti u priznavanju i izračunu troškova putovanja.

Pri izračunavanju dnevica za službeno putovanje u inozemstvo pojedini korisnici nisu evidentirali vrijeme prelaska granice. Uz putni nalog nije bilo priložene relevantne dokumentacije koja bi potvrdila opravdanost službenog puta. Kod većeg broja proračunskih korisnika nalozi za službeno putovanje nisu opravdani u predviđenom roku, dok određeni proračunski korisnici isplate predujma nisu evidentirali. S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je vrijeme provedeno na službenom putu točno navedeno, a time i točnost izračuna ukupno isplaćenih sredstava po ovom temelju. Dnevnice i naknade putnih troškova su isplaćivane i suradnicima koji su angažirani temeljem ugovora o djelu. Uočeno je različito postupanje po navedenom u dijelu obračuna pripadajućih poreza, koje u svim slučajevima nije bilo sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

¹¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 87/10,22/11, 45/13 i 09/16

¹² „Službene novine Federacije BiH“ br. 44/16

Povećanje putnih troškova u inozemstvo nastalo je radi: prisustva sastancima Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke u Sjedinjenim Američkim Državama, u Strasbourg s Odjelom za izvršenje presude Europskog suda za ljudska prava, sudjelovanja na radionicama i seminarima u organizaciji Svjetske banke u Beču, prisustvovanjem Fellowship programu u Londonu u organizaciji Britanskog veleposlanstva u Sarajevu, pregovorima Projekta „Sanacija šteta nakon poplava i modernizacija cesta u FBiH“ u Londonu itd.

Preporuka:

- **Izračun, isplatu i kontrolu troškova službenog putovanja svi proračunski korisnici trebaju vršiti sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja.**

Izdaci za fiksne, mobilne telefone i internet usluge iznosili su 2.343.447 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 128.947 KM. Tijekom revidirane godine na snazi je bio Zaključak Vlade FBiH iz 2015. godine koji propisuje pravo korištenja službenih telefona i utvrđeni mjesечni iznosi potrošnje za čelnike federalnih upravnih tijela i federalnih upravnih organizacija (do 150 KM) i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (do 50 KM). Ovim Zaključkom nisu obuhvaćeni savjetnici premijera Vlade FBiH i savjetnici ministara, a za članove i tajnika Vlade FBiH uporaba službenog telefona određena je bez ograničenja. Budući da su sredstva Proračuna FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja troškova službenih telefona bez ograničenja.

Većina proračunskih korisnika je ograničila visinu naknade troškova fiksnih i mobilnih telefona. Uočeno je postupanje suprotno odredbama Odluke o korištenju i ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona, s obzirom da su troškovi iznad utvrđenog limita isplaćivani na teret proračunskih sredstava bez obrazloženja razloga povećanja troškova. Isto onemogućuje i otežava provođenje kontrole opravdanosti ovih troškova, kao i kontrolu visine odobrenih sredstava. Također, ugovorenim paketima usluga s operaterima stvaraju se veći troškovi od stvarno nastalih, što dovodi u pitanje opravdanost sklapanja takvih ugovora. Za isplate naknade troškova mobilnih telefona zaposlenicima, nije izvršen obračun i plaćanje poreza i doprinosa sukladno Zakonu o porezu na dohodak.

U okviru izdataka za komunikacije na ime poštanskih usluga utrošeno je 1.511.438 KM. Značajan iznos ovih usluga odnosi se na preporučene pošiljke, rješenja i druge pravne akte i uključuju poštanske usluge za redovite poslove ministarstava, kao i poštanske usluge vezane uz provođenje revizije na području braniteljsko invalidske i socijalne zaštite.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu ograničenja potrošnje i poreznog tretmana isplaćenih naknada zaposlenicima.**

Izdaci za gorivo i održavanje i osiguranje vozila iskazani su 2.935.086 KM, od čega se na izdatke za gorivo odnosi 1.546.321 KM, održavanje vozila 990.643 KM i osiguranje vozila 398.121 KM. U odnosu na prethodnu godinu ti izdaci niži su za 370.047 KM. Uredba o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i unutarnji pravilnici o uporabi službenih putničkih automobila nisu se primjenjivali u dijelu: popunjavanja putnih naloga na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, već se koristi izraz „loko“, ne upisuje se prijeđena kilometraža ili se upisuje znatno veći broj kilometara od navedene relacije na putnom nalogu, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo i sl.), nalozi za vozila nisu usuglašeni s nalozima za službena putovanja, vođenja evidencije o korištenju službenih vozila nakon završetka radnog vremena kao i parkiranja istih na predviđeno mjesto, korištenja automobila samo za službene svrhe (korištenje vozila u dane vikenda), kontrole potrošnje goriva sukladno utvrđenim normativima, kao i kontrole evidencija o preuzimanju vozila (pojedini vozači evidentirani kao da su u isto vrijeme koristili dva službena vozila).

Preporuka:

- **Potrebno je da svi proračunski korisnici poštivaju odredbe Uredbe o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u tijelima uprave u FBiH, Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.**

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu 7.450.615 KM i na razini su prethodne godine (7.418.886 KM). Na iznajmljivanje prostora i zgrada odnosi se 4.412.710 KM, od čega je po ugovoru o najmu poslovnih prostora na poziciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazano 3.196.129 KM.

Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o najmu i iskazano 2.506.376 KM, kako sljedi: 1.652.366 KM za smještaj četiri ministarstva i tri druga proračunska korisnika (najmodavac Unipromet d.d. Sarajevo), 495.654 KM za Vladu FBiH i ostale institucije (najmodavac Socijaldemokratska partija), te 358.356 KM za tri proračunska korisnika na temelju ugovora s različitim najmodavcima.

Na temelju tri ugovora o najmu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru (četiri ministarstva i Porezna uprava) iskazano je ukupno 688.369 KM.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Vladu FBiH odlučivali su po pojedinačnim zahtjevima za smještaj određenih federalnih institucija, ali za isto nisu imale sustavni pristup, u cilju osiguranja trajnog smještaja federalnih institucija, kako bi se smanjili troškovi najma poslovnih prostora i ostvarile uštede u Proračunu FBiH. Iako su pokrenute određene aktivnosti po pitanju smještaja federalnih institucija, isto nije rezultiralo konkretnim rješenjima u 2016. godini. Navedeno potvrđujemo i činjenicom da je Zaključkom Vlade FBiH od 22.09.2016. godine obustavljen potpisivanje Ugovora o kupoprodaji zgrade Staklena banka u Mostaru, do okončanja postupka za pretvorbu prava korištenja građevinskog zemljišta u pravo vlasništva, koji je podnijela Gospodarska banka d.d. u likvidaciji. Također Zaključkom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine stavljen je izvan snage Zaključak od 20.04.2016. godine u dijelu: „Vlada je opredijeljena za stvaranje uvjeta za trajno rješenje smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu kupnjom ili izgradnjom nove zgrade, te će s tim ciljem uputiti javni poziv za dostavu ponuda“. Služba je zadužena da općinama Grada Sarajeva iskaže interes za zemljište koje posjeduju na svom području u cilju stjecanja vlasništva Vlade FBiH nad istim, a u svrhu izgradnje zgrade za smještaj federalnih organa i tijela sa sjedištem u Sarajevu.

Na ime unajmljivanja skladišta utrošeno je 1.075.396 KM, a unajmljivanje opreme 1.300.924 KM i unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (licence) 661.585 KM.

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.**

Naknade za rad stručnih povjerenstava i drugih radnih tijela iskazane su u neto iznosu 1.690.668 KM, što je na razini prethodne godine (1.709.126 KM). Kao i prethodnih godina isplate se odnose na naknade članovima povjerenstava formiranim sukladno Uredbi o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja Federalnih organa državne službe, koje se isplaćuju iz proračunskih sredstava i naknade članovima povjerenstava koje su formirane sukladno posebnim zakonskim propisima i financiraju se iz naplate od fizičkih i pravnih osoba. Izvršenim revizijama kod proračunskih korisnika, utvrđena je nedosljedna primjena naprijed navedene Uredbe kod isplate naknade članovima povjerenstava za poslove iz nadležnosti proračunskih korisnika; definiranja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade članovima radnih tijela i isplate naknade bez prethodno sačinjenog izvješća kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla i visina isplaćene naknade. Također, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada članovima povjerenstava koji su zaposlenici institucija, koji su dužni u tijeku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a za koje se na temelju prezentirane dokumentacije, kod dijela korisnika proračuna, nije moglo potvrditi da su poslove u povjerenstvima obavljali izvan radnog vremena. Izračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažiranje izvan redovnog radnog vremena za poslove koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom temeljem nesamostalne djelatnosti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i oporezuju na način propisan navedenim Zakonom. Sukladno navedenom oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje u raznim povjerenstvima vezano za radni ciklus.

Preporuka:

- **Izračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispunе uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati sukladno pozitivnim zakonskim propisima.**

Naknade po temelju ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu 2.653.995 KM, što je kao i kod prethodne vrste izdataka na razini prethodne godine (2.660.180 KM). Revizijom je utvrđeno, da je značajan broj korisnika proračuna zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadatka utvrđenih Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu, a da za angažiranje izvršitelja za obavljanje navedenih poslova nije provedena procedura, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je navedene ugovore s izvršiteljima posla zaključivalo u kontinuitetu (s kraćim prekidima) tijekom cijele 2016. godine, a pojedini i tijekom više godina. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu. Naglašavamo da su poslovi za koje se sklapaju ugovori većinom poslovi iz redovne nadležnosti revidiranih institucija. Prema obrazloženju nadležnih, razlog sklapanja ugovora na ovakav način i tijekom cijele godine, je nedostatak potrebnog stručnog osoblja i nepotpunjenost pojedinih radnih mjesta (manji broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu). Zbog kontinuiteta u radu i neodložnosti obavljanja stručnih poslova, kao i činjenice, bez obzira što su navedeni poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, isti nisu popunjeni, nadležni u institucijama su bili prinuđeni zaključivati ugovore o djelu, za što je Vlada FBiH svojim zaključcima davala suglasnost, a istovremeno je na snazi „moratorij na zapošljavanje“.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je sukladno zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba uraditi.**
- **Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da proračunski korisnici, angažiranje izvršitelja vrše sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 431.244 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 24.537 KM (6%). Kod određenog broja proračunskih korisnika nije se mogla potvrditi opravdanost nastalih izdataka. Prilikom pravdanja troškova priloženi su računi bez specifikacije izvršene usluge, neovjereni od strane ovlaštene osobe i na istima nije navedeno kojom prigodom i za koju svrhu je nastao trošak. S obzirom na navedeno, konstatiramo da pojedini proračunski korisnici nisu uspostavili adekvatnu kontrolu ovih troškova, te da nije postupljeno sukladno Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama. Navedeni nedostaci su utvrđeni i prethodne godine.

Preporuka:

- **Potrebno je da svi proračunski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitim unutarnjim akata.**

Troškovi provođenja revizije iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH iskazani su u iznosu od 2.229.419 KM. U razdoblju od 2010. godine do 2016. godine na ime ovih izdataka utrošeno je 15.628.065 KM, ali ne može se potvrditi da je od obavljanja iste bilo stvarnih ušteda i pozitivnih efekata u proračunu.

U okviru troškova provođenja revizije iz braniteljsko-invalidske zaštite evidentirani su i putni troškovi, izdaci za gorivo, troškovi održavanja vozila, nabava auto guma i uredskog materijala, nagrade zaposlenim i nabava opreme i ugovori o djelu (neto 380.498 KM), tako da isti nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama izdataka. Naprijed navedeno je utjecalo i na točnost iskazivanja izdataka za materijal i usluge Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, s obzirom da je dio ovih izdataka teretio i izdatke troškova materijala i usluga Ministarstva.

Preporuka:

- Financijske promjene odnosno transakcije u proračunu Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata potrebno je evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Kontnom planu.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je **izdatke za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja** u iznosu od 827.098 KM. Ugovorom o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite zaključenim s Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (11.12.2015. godine) predviđeno je da će Institut poslove u prvostupanjskom, drugostupanjskom i postupku medicinskog vještačenja u kućnom posjetu izvršiti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Uvidom u priložene popise uz račune za izvršene poslove medicinskog vještačenja utvrđena je docnja u izvršenju poslova medicinskog vještačenja. Nepravovremeno izvršenje poslova od strane Instituta i neadekvatno praćenje dinamike po svakom predmetu od strane Ministarstva, odražava se na neutemeljeno trošenje proračunskih sredstava, s obzirom da korisnici za koje se u upravnom rješavanju (treća faza kontrole zakonitosti) utvrdi da su neutemeljeno ostvarivali prava, koriste proračunska sredstva tijekom vremenskog razdoblja do prestanka prava.

Preporuka:

- *Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio sukladno odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti braniteljsko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obveze u ugovorenom roku.*

6.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 967.810.390 KM. Najznačajnija sredstva tekućih transfera u iznosu od 716.555.132 KM raspoređena su putem Ministarstva rada i socijalne politike (407.219.609 KM) i Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (309.335.523 KM). U ukupno ostvarenim tekućim transferima navedena sredstva sudjeluju sa 74%. Putem navedenih ministarstava najvećim dijelom su realizirani transferi čija je rasподjela sredstava utvrđena zakonskim propisima.

U tabličnom pregledu iskazani su iznosi i postotni udio pojedinih tekućih transfera.

u KM

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x100)	Index (2/3x100)
	1	2	3	4	5
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.929	89,82	100,04
Tekući transferi drugim razinama vlade	392.603.232	336.187.064	334.041.978	85,63	100,64
Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.422	99,07	100,05
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	101,98	114,00
Potpore javnim poduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	94,42	67,49
Potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	65,93	116,63
Tekući transferi u inozemstvo	0	1.394.984	1.020.469		136,70
Drugi tekući rashodi (izvršne sADBENE presude)	29.882.951	23.468.887	23.066.942	78,54	101,74

Obavljenom revizijom tekućih transfera revidiranih proračunskih korisnika ukazujemo na sljedeće:

- 1) proces planiranja i odobravanja sredstava nije u svim slučajevima proveden sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i članku 37. Zakona o izvršenju proračuna Federacije BiH za 2016. godinu u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, iznos i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove za izvješćivanje, što je imalo značajne posljedice na način realiziranja tekućih transfera, iznos utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja u iste;
- 2) pojedinim lex specialis zakonima utvrđeno je financiranje određenih područja iz Proračuna

FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se ista planiraju i realno mogu izdvojiti iz Proračuna FBiH (zdravstvo - financiranje federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda - poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; potpore javnim poduzećima, te braniteljsko invalidska zaštita). Člankom **105. Zakona o proračunima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti s navedenim zakonom, primjenjivat će se Zakon o proračunima u FBiH.** Navedeni problemi su prisutni već duži niz godina, zbog čega se može zaključiti da nije izvršena adekvatna procjena utjecaja pojedinih zakona i propisa na Proračun FBiH, pa bi za iste trebalo pokrenuti izmjene i dopune i uskladiti ih sa **Zakonom o proračunima u FBiH;**

- 3) programi utroška sredstava nisu pravodobno doneseni, što je utjecalo na raspodjelu i knjigovodstveno evidentiranje sredstava, te razinu izvršenja proračuna u fiskalnoj godini;
- 4) nije ostvarena potpuna transparentnost u raspodjeli sredstava, s obzirom da u većini slučajeva nisu uspostavljeni odgovarajući i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava, te su korisnici sredstava i iznosi određeni na temelju subjektivne procjene članova povjerenstva;
- 5) sredstva tekućih transfera se planiraju i odobravaju a da nije određena zakonska obveza financiranja istih iz Proračuna FBiH (transferi neprofitnim organizacijama, udruženjima, političkim strankama i drugi);
- 6) nije uspostavljen odgovarajući nadzor i izvješćivanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava - nadležna ministarstva - Ministarstvo financija - Vlada FBiH - Parlament FBiH;
- 7) nadležni organi i institucije ne vrše procjenu učinaka dodijeljenih transfera;
- 8) nije uspostavljena baza podataka korisnika tekućih transfera (poljoprivreda, braniteljsko - invalidska zaštita, socijalna zaštita, razvoj, poduzetništvo i obrt i druga područja).

Preporuke:

- *Potrebno je da proračunski korisnici blagovremeno predlože programe utroška sredstava transfera, kako bi se osiguralo ostvarenje istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s nadležnim resornim ministarstvima pristupi izmjeni zakonskih propisa koji reguliraju financiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, potpora javnim poduzećima i braniteljsko – invalidskoj zaštiti.*
- *Odlukama Vlade FBiH o raspodjeli sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definirati svrhu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati kontrolu nad utroškom ovih sredstava.*
- *Potrebno je da proračunski korisnici u suradnji s Vladom FBiH i Ministarstvom financija poduzmu mјere za ocjenu opravdanosti financiranja transfera koji nemaju zakonsku utočnicu, a za transfere koji se odobre programom utroška sredstava potrebno je precizno utvrditi svrhu i način korištenja i izvješćivanja o utrošku sredstava sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.*

Ministarstvo rada i socijalne politike je realiziralo 402.373.802 KM transfera koji su utvrđeni zakonskim propisima. Transferi u iznosu 4.845.807 KM nemaju zakonski temelj financiranja, a odnose se na: potpore troškova električne energije 2.359.807 KM, sufinanciranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na razini FBiH 600.000 KM, organizacije civilnih invalida 530.000 KM, Savez logoraša BiH – Projekt provedbe Odluke MSP 360.000 KM, IDA – istraživačko dokumentacijske aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida 260.000 KM, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH 170.000 KM, implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida 200.000 KM, Ekonomsko socijalno vijeće 171.000 KM, zapošljavanje Roma 90.000 KM, Akcijski plan za provedbu politike zaštite djece bez roditeljske skrbi i obitelji pod rizikom od razdvajanja za razdoblje 2013.-2016. godina 73.000 KM i Dječju nedjelju 32.000 KM. Za planiranje navedenih sredstava tekućih transfera nema posebnog zakonskog temelja. Također, ističemo da se funkcioniranje centara za socijalni rad financira iz drugih izvora. **Zbog navedenog nije opravданo planiranje financiranja ovih transfera iz federalnog proračuna i nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.**

Sredstva za isplatu mirovina putem Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje iznose 238.037.489 KM, od čega se na ime verifikacija starog duga po Zakonu o podmirenju obveza FBiH prema Zavodu MIO odnosi 18.097.987 KM. Obveza izdvajanja sredstava iz proračuna za refundaciju Zavodu MIO,

utvrđena je Zakonom o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (članak 94. i 139.), Zakonom o službi u Vojski FBiH i Zakonom o prijevremenom povolnjijem umirovljenju branitelja obrambeno - oslobođilačkog rata. Revizijom je utvrđeno da kod pojedinih korisnika nije unesen jedinstveni matični broj građana, te da nisu uspostavljene odgovarajuće evidencije korisnika mirovina koji imaju pravo na mirovine po povoljnijim uvjetima, zbog čega nije uspostavljena adekvatna kontrola i praćenje ostvarivanja utvrđenih prava. Nije izvršeno usuglašavanje međusobnih obveza i potraživanja između Zavoda MIO i Ministarstva, s obzirom da je Ministarstvo, zaprimljeni Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine koji glasi na 115.493.229 KM, osporilo za 33.529.528 KM.

Sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom i izmjenama i dopunama istog, navedeno ministarstvo iskazalo je transfer za osobe s invaliditetom – neratni invalidi (137.693.907 KM) i transfer za civilne žrtve rata (25.978.218 KM). Naknada za osobe s invaliditetom (neratni invalidi) utvrđuje se rješenjem Ministarstva, dok se sredstva za civilne žrtve rata uplaćuju na račune županija i realiziraju na temelju rješenja općinskog organa – Centra za socijalni rad. U postupku revizije utvrđeno je da dolazi do neutemeljenih isplate navedenih naknada, s obzirom da se za smrt korisnika prava često sazna nakon izvršene isplate, te da općinske službe ne poštivaju Naputak o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, jer se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika ne evidentiraju u bazi podataka, niti se u propisanom roku dostavljaju nadležnim županijskim organima.

Na temelju više isplaćenih naknada za osobe s invaliditetom (neratni invalidi) Ministarstvo je u 2016. godini izvršilo povrat 140.549 KM, od čega za 27.740 KM ima obvezu ponovne isplate korisnicima prava. Potraživanja koja se nisu mogla naplatiti, za 383 korisnika prava, u iznosu od 580.589 KM evidentirana su na poziciji ostala potraživanja i za ista nisu poduzete zakonom utvrđene aktivnosti u cilju povrata sredstava.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata je na ime invalidnina realiziralo 288.393.109 KM, za dobitnike ratnih priznanja 15.528.257 KM i ostali transferi 5.414.157 KM. Transfer za invalidnine reguliran je Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji. Za određivanje mjesечnih novčanih naknada korisnika braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH (invalidnine) Vlada FBiH utvrđuje osnovicu i koeficijent za obračun i isplatu novčanih naknada. Izračun osobne i obiteljske invalidnine je u nadležnosti općinskih organa i isti se putem županijskih organa dostavlja Ministarstvu, koje nakon provedene kontrole vrši isplatu. Podaci o broju korisnika i isplaćenim sredstvima u evidenciji Ministarstva i zahtjevi određenih županija, za isto razdoblje nisu identični, obično je veći iznos i broj korisnika po zahtjevima županija. Razlike nastaju kao rezultat donesenih uvjerenja o obustavi isplate ili rješenja o prestanku prava (koja su u nadležnosti Odjela za pitanja vojne evidencije iz oblasti vojne obveze, odnosno Grupe za pitanja evidencije iz odjela vojne obveze, na temelju zahtjeva revizijskih timova i Sektora za upravno rješavanje), s obzirom da se navedena uvjerenja ne dostavljaju korisniku niti nadležnoj općinskoj službi, dok pojedine općinske službe za braniteljsko – invalidsku zaštitu ne postupaju po dostavljenim im rješenjima o prestanku prava. Kao i prethodnih godina, na likvidacijskim karticama korisnika prava po temelju Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja nisu evidentirane obveze za neisplaćene invalidnine. Iskazan je samo obračunati iznos, a ne i podaci o izvršenim isplatama i preostalim obvezama za isplatu, te evidencije ne odražavaju stvarno stanje obračunanih i isplaćenih naknada. Zbog navedenog je onemogućena adekvatna kontrola obračunatih i isplaćenih naknada iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice, jer podaci nisu usporedivi s pomoćnim evidencijama Ministarstva.

Pomoć u liječenju branitelja iznosi 1.500.000 KM i pomoć u zapošljavanju braniteljskih kategorija putem braniteljskih zadruga 1.300.000 KM. Pojedini kriteriji za raspodjelu sredstava navedenih transfera nisu bili jasni i mjerljivi, a samim time nisu niti primjenjivi, iako su isti korišteni kao temelj za vrednovanje zahtjeva i utvrđivanje visine dodijeljenih sredstava. Također, s obzirom da nije izvršen nadzor nad transferom za pomoć u zapošljavanju, nisu ni utvrđeni efekti uloženih sredstava (broj novozaposlenih osoba).

Transferi neprofitnim organizacijama – udruženjima proisteklima iz posljednjeg obrambeno - oslobođiteljskog (460.000 KM) i za obilježavanje značajnih datuma (300.000 KM) realizirani su po programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava i objavljenog javnog poziva. Utvrđeno je da bodovi nisu u svim slučajevima dodijeljeni na temelju relevantne dokumentacije i da sredstava za raspodjelu korisnicima

nisu utvrđeni na temelju dosljedne primjene utvrđenih kriterija. Raspodjela sredstava transfera nije provedena transparentno, objektivno i bez subjektivne ocjene članova povjerenstva.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je 70.411.232 KM tekućih transfera koji se odnose na poticaje za poljoprivredu (67.764.197 KM), poticaj za veterinarstvo (2.447.660 KM), druge tekuće rashode (182.206 KM) i transfer pojedincima (17.169 KM).

U postupku revizije transfera za model poticanja proizvodnje (biljna i animalna proizvodnja) utvrđeno je da je Ministarstvo prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2016. godinu odobravalo sredstva, iako su ukupni zahtjevi za potporu unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašili predviđeni iznos, odnosno bili veći od iznosa utvrđenog u Programu potpore. Navedeno nije sukladno članku 10. Zakona o novčanim potporama. Ministarstvo kontinuirano stvara veće obveze od Proračunom odobrenih sredstava, što je posljedica dugogodišnjih obračuna poticaja bez realnih podloga i neadekvatnih i neprimjerenih cijena utvrđenih Programom u proizvodnji, na temelju zahtjeva klijenata za koje je od strane nadležnih županijskih ministarstava izvršen izračun proizvodnje i dostavljen Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na isplatu. Također, cijene u Programu nisu usuglašene s Planom proizvodnje i raspoloživim sredstvima Proračuna kako bi se izbjeglo stvaranje obveza iznad visine odobrenog Proračuna za tekuću godinu i kontinuirani prijenos obveza iz jednog razdoblja u naredno.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju na temelju koje ministarstvo subvencionira veterinarske organizacije i veterinarske dijagnostičke ustanove utvrđeno je da u pojedinim predmetima nije prezentirana dokumentacija (pomoćna evidencija o točnom broju grla obuhvaćenih dijagnostičkim ispitivanjem) na temelju koje bi potvrdio točan broj za koje je Ministarstvo izdalo Rješenja o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna FBiH. S obzirom da nema pisanog traga prema izjavi nadležnih točan broj grla usuglašava se s veterinarskim organizacijama telefonskim putem i nakon čega veterinarske organizacije ispostavljaju fakturu i fiskalni račun ministarstvu, bez odgovarajuće popratne dokumentacije i adekvatne pisane prepiske. Zbog navedenog, smatramo da nije uspostavljena adekvatna komunikacija između ministarstva i korisnika transfera u vidu pisanih i pomoćnih evidencija za transparentno i točno prikazano stanje grla na kojima se vrše dijagnostička ispitivanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije vršilo suštinsku kontrolu dokumentacije kod unosa obveza za novčane podrške, u Glavnu knjigu Riznice, niti su donesene procedure za adekvatnu kontrolu i nadzor nad procesom raspodjele novčanih potpora – tekućih transfera, što je značajno utjecalo na evidentiranje i iskazivanje ukupnih obveza na razini Proračuna FBiH.

Ministarstvo financija iskazalo je 33.649.883 KM tekućih transfera koji se odnose na transfere drugim razinama vlasti 17.065.309 KM, druge tekuće rashode 11.494.585 KM i transfere neprofitnim organizacijama 5.089.989 KM.

Tekući transferi drugim razinama Vlasti i Fondovima – Županije i Općine realizirani su na temelju odluka Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava i odlukama o raspodjeli sredstava. Županijama je namijenjeno 8.600.000 KM, a općinama 7.400.000 KM. Iz sredstava za općine 950.000 KM dodijeljeno je UNDP-u za BiH, za realiziranje Sporazuma o preuzimanju obveza Fonda za pomoć nastrandalim područjima od prirodne nesreće na području FBiH.

Provedenom revizijom utvrđeno je da se ne može potvrditi raspodjela sredstava županijama (8.600.000 KM), s obzirom da se nisu primjenjivali Odlukom utvrđeni kriteriji raspodjele, dok za raspodjelu sredstava općinama i gradovima (6.450.000 KM) nisu ni utvrđeni kriteriji i parametri dodjele istih. Odlukama je propisano da se sredstva dodjeljuju na ime sufinanciranja u projektima i na ime finansijske pomoći županijama i općinama, a da prethodno nije utvrđeno o kojim se projektima radi i koji oblik finansijske pomoći se pruža, odnosno nije utvrđena konkretna namjena sredstava. Nije objavljen poziv za dostavljanje aplikacija i potrebne dokumentacije za vrednovanje istih, niti je isto propisano Odlukom. S obzirom na navedeno, a kako su Odlukama Vlade FBiH unaprijed utvrđeni korisnici sredstava i iznosi koji će se istima dodijeliti, ne može se potvrditi utvrđena namjena, način realiziranja i transparentnost raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo zdravstva je tekuće transfere iskazalo u iznosu od 33.384.887 KM, od čega je Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH dodijeljeno 31.933.035 KM (za financiranje Federalnog Fonda solidarnosti 26.000.000 KM, sufinanciranje troškova liječenja povratnika u RS 2.000.000 KM i pokriće dijela gubitka iz 2011. godine 3.933.035 KM), Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH (1.125.000 KM) i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ (300.000 KM).

Kao i prethodnih godina planiranje i pripremanje prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, proslijeđeni su u proceduru usvajanja bez analiza dostavljenih zahtjeva i utvrđivanja stvarnih i realnih iznosa potrebnih za realiziranje određenih programa. Navedeno potvrđuje i činjenica da se isti već duži niz godina planiraju u identičnim iznosima, što dovodi u pitanje realnost i opravdanost traženih iznosa.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Odlukom Vlade FBiH o izdvajaju sredstava u Fond solidarnosti FBiH utvrđeno je da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih po temelju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje izdvajati iz Proračuna FBiH na propisani račun za potrebe Zavoda. Proračunom FBiH za 2016. godinu odobreno 26.000.000 KM, koliko je iskazano i u proračunskom zahtjevu, koji je sačinjen na temelju Instrukcije Ministarstva financija na usuglašen prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda. Problem financiranja federalnog Fonda solidarnosti je evidentan već duži niz godina. Ministarstvo zdravstva je u prethodnom razdoblju pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kojem je predviđeno i financiranje federalnog Fonda solidarnosti, ali je isti vraćen iz parlamentarne procedure.

Kada je u pitanju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava odobrenih Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH – AKAZ (1.425.000 KM), ne može se potvrditi da je uspostavljen adekvatna nadzor u dijelu doznačenih sredstva, koja se odnose na plaće i naknade zaposlenih u AKAZ-u, što dovodi u pitanje opravdanost financiranja istih.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 10.702.452 KM tekućih transfera - Potpore javnim poduzećima. Najznačajniji su pristojba Operatoru – Terminalima FBiH za uspostavu rezervi naftnih derivata u iznosu od 9.107.079 KM i Energoinvestu za podmirenje duga Ruskoj Federaciji od 1.433.233 KM.

Zakonom o naftnim derivatima u FBiH propisana je **pristojba za uspostavu rezervi naftnih derivata**, koja je namjenski prihod Operatora – Terminali FBiH. Namjena utroška prikupljenih sredstava je definirana Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih po temelju pristojbe za uspostavu rezervi naftnih derivata za razdoblje 2014. – 2018. godine. Planom namjenskog utroška pristojbe predviđeno je da se za 2014. godinu 100%, za 2015. godinu 44,98%, a za 2016. godinu 40% realiziraju za troškove rada Operatora, dok se preostali prihodi koriste za nabavu rezervi naftnih derivata, nabavu i izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta. Ministarstvo je Rješenjem o proceduri prijenosa raspoloživih sredstava, predvidjelo da se prikupljena sredstva doznačavaju mjesечно kroz dva naloga u omjerima 43,48% i 56,52%, shodno utvrđenoj namjeni sredstava.

Povjerenstvo za kontrolu namjenskog utroška sredstava je 30.09.2016. godine sačinila Izvješće o provedenom nadzoru kod Operatora- Terminali FBiH za 2015. godinu, dok izvješće za 2016. godinu do okončanja revizije nije urađeno. Operator je 29.12.2016. godine dostavio Informaciju o poslovanju za razdoblje 10.07.2014. do 21.12.2016. godine, a 24.01.2017. godine na traženje Ministarstva dopunu iste, ali bez izvješća o namjenskom utrošku sredstava doznačenih u 2016. godini. Tijekom izvještajnog razdoblja pored troškova rada Operatora od 8.554.083 KM utrošeno je samo 290.330 KM u 2015. godini i 551.325 KM u 2016. godini u osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta, dok su preostala neutrošena sredstva deponirana na žiro računima.

Kako Operator ne raspolaže tehničkim preduvjetima za skladištenje rezervi naftnih derivata, tako nema niti mogućnosti nabave istih, što je bila i temeljna namjera prilikom usvajanja Zakona o naftnim derivatima u FBiH. S obzirom da se prikupljena sredstva ne realiziraju za definiranu namjenu, već stoje neiskorištena na žiro računima, po tom temelju Operator – Terminali Federacije nepotrebno plaća porez na dobit.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je 23.369.445 KM od čega se na JP „Željeznice FBiH“ odnosi 21.340.000 KM, Bosansko-hercegovačku željezničku javnu korporaciju (BHŽJK) 660.000 KM i potpore javnim poduzećima JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o. i JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ u ukupnom iznosu od 860.000 KM.

Ministarstvo nije ostvarilo potpun i adekvatan kontrolu nad utroškom transfera javnim poduzećima i nije

osiguralo tromjesečno izvješćivanje propisano Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

Ugovor za financiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture nije potписан od strane poduzeća Željeznice FBiH jer su isti u Planu finansijskih sredstava iskazali 64.199.219 KM prihoda iz Proračuna FBiH. Navedeni finansijski plan nije odobrilo Ministarstvo finacija iz razloga jer u velikoj mjeri prelazi mogućnosti Proračuna FBiH. Poduzeće Željeznice FBiH u kontinuitetu posluje s gubitkom, što je dovelo do značajnog smanjenja kapitala i njegove potpune nesolventnosti i nelikvidnosti.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica tekuće transfere je iskazalo u iznosu od 21.723.343 KM od čega se za pomoć raseljenim osobama i povratnicima (pojedincima) odnosi 21.582.931 KM.

Transferi raseljenim osobama i povratnicima se već kontinuirano, duži niz godina realiziraju, na temelju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele, u različite oblike pomoći raseljenim osobama i povratnicima, a da Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo bazu podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava transfera. Centralizirana baza podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava po različitim vrstama pomoći raseljenim osobama i povratnicima omogućila bi uvid u brojno stanje osoba kojima su više puta dodijeljena sredstva tekućih transfera, odnosno osoba koja nikada nisu ostvarila svoje pravo. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena transparentno i sukladno stvarnim potrebama osoba koje imaju pravo korištenja sredstava transfera ovog Ministarstva. Također, prilikom sačinjavanja programa utroška sredstava transfera potrebno je obratiti pažnju na preklapanje nadležnosti ostalih ministarstava koja također odobravaju transfere fizičkim osobama.

Ministarstvo kulture i sporta transfere je iskazalo u iznosu od 8.702.219 KM i isti se najvećim dijelom odnose na transfere za: oblast kulture i sporta, mladih, udruženja građana, kulturno – graditeljskog naslijeda i institucija znanosti i kulture od značaja za FBiH (5.322.000 KM); kulturna društva Preporod, Napredak, Prosvjetu i Benevolenciju (180.000 KM); fondacije (3.098.000 KM).

Ministarstvo nije pravovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i provedbi programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera i isti su realizirani na teret proračuna naredne godine. Odlukom, Programom i javnim pozivom definirano je da će se iz sredstava transfera podržati sportske i kulturne ustanove, organizacije, asocijacije i udruženja u oblasti sporta i kulture, kao i organizacije i djelatnosti vezane za mlade i fondacije. Iako su kriteriji i podkriteriji za dodjelu sredstava krajnjim korisnicima unaprijeđeni u odnosu na prethodno razdoblje, isti u pojedinim segmentima nisu razrađeni, da bi se mogla potvrditi transparentnost i objektivnost danih bodova, niti je propisana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdio dodijeljeni broj bodova po pojedinom kriteriju, a koji je iskazan u obrascu za bodovanje.

Iz razloga kašnjenja u proceduri dodjele sredstava, transfer fondacijama (kinematografija; izdavaštvo; knjižnička djelatnost i glazbena, scenska i likovna djelatnost) doznačen je tek na kraju godine, u razdoblju listopad 2016. – siječanj 2017. godine, što je utjecalo na pravovremenost i efikasnost korištenja sredstava od strane krajnjih korisnika, dostavljanje izvješća i provođenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstva.

Izvješća o radu povjerenstva za nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sadrže samo statističke pokazatelje, bez navođenja najznačajnijih opažanja uočenih prilikom pregleda i analize dostavljenih izvješća, konkretnih primjedbi i davanja prijedloga (preporuka) za poboljšanje rada u narednom razdoblju. Uvidom u pomoćnu evidenciju utvrđeno je da značajan broj krajnjih korisnika po temelju priređivanja igara na sreću (2014. – 2016.) i po temelju tekućih transfera (2013. – 2015. godine) nije dostavio izvješća o pravdanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.766.466 KM. „Naputkom za finansijsko implementiranje i izvješćivanje“ odnosno „Obrascem finansijskog izvješća“ koji je sastavni dio istog, nije propisana obveza dostavljanja specifikacije i kopija računa, što onemogućava provođenje adekvatnog nadzora dijela doznačenih sredstava. Povjerenstvo nema unutarnju proceduru, odnosno metodologiju o načinu obavljanja nadzora, a kontrola namjenskog utroška sredstava vršila se na temelju dostavljenih izvješća korisnika transfera, bez fizičkog uvida na terenu.

Ministarstvo obrazovanja i znanosti iskazalo je tekuće transfere 7.045.222 KM od čega se na neprofitne organizacije odnosi 3.797.567 KM, niže razine vlasti 3.101.328 KM.

Navedeni transferi su raspodijeljeni za: financiranje studentskog standarda (149.479 KM), obrazovanje (1.857.280 KM), implementaciju bolonjskog procesa (1.094.569 KM), znanosti od značaja za FBiH (1.497.633 KM), razvoj institucija znanosti i poticaj znanstveno istraživačkog rada od značaja za FBiH (849.998 KM), razvoj institucija znanosti i kulture od značaja za BiH (1.099.936 KM) i fond za studentske zajmove (300.000

KM).

Kao i u prethodnim godinama, sufinanciranje institucija znanosti i kulture od značaja za BiH izvršeno je bez prethodno definiranih kriterija za utvrđene korisnike i visine planiranih sredstava. Zakonski temelj za planiranje sredstva za financiranje institucija od značaja za BiH (Nacionalna i sveučilišna knjižnica BiH, Zemaljski muzej BiH i Knjižnica za slike i slabovidne osobe u BiH) ne postoji jer nije riješeno vlasničko pitanje i pitanje financiranja ovih institucija.

Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta iskazalo je 12.992.881 KM. Najznačajnijim dijelom iskazan je transfer za financiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja realiziran u iznosu od 8.036.390 KM, potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima 3.456.000 KM, općinama i gradovima 1.000.000 KM.

Tekući transfer općinama i gradovima za „Izgradnju poduzetničkih zona“ izvršen je na temelju Sporazuma između Ministarstva i UNDP-a i objavljenog javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da svi postojeći kriteriji nisu jasno definirani i da se ispunjenost određenih kriterija bude na temelju slobodne procjene povjerenstva (kvaliteta i logika projekta, trend rasta MSP u zadnje 3 godine). Zbog navedenog ne može se potvrditi opravdanost i transparentnost raspodjele sredstava, posebno kada se ima u vidu da se raspodjela sredstava ovog transfera vrši od 2005. godine, te da 26 općina s područja Federacije u razdoblju 2005.-2016. godine nije dobilo sredstva iz ovog transfera, dok je pojedinim općinama odobreno preko 500.000 KM. Također, iz prezentiranih podataka može se zaključiti da u pojedinim općinama, odnosno poduzetničkim zonama nije ostvareno planirano povećanje broja malih i srednjih poduzeća (MSP-a), kao ni povećanje broja zaposlenih. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da su ostvareni efekti dugogodišnje raspodjele sredstava ovog transfera.

Ministarstvo pravde iskazalo je 4.188.148 KM, od čega je za političke stranke i koalicije odobreno 3.600.000 KM, a Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom 500.000 KM.

Za političke stranke i koalicije Vlada FBiH nije utvrđena svrha korištenja sredstava, niti je predviđeno izješćivanje korisnika sredstava, nego samo izješćivanje Ministarstva prema Ministarstvu financija. Programom je utvrđeno da kontrolu namjenskog utroška sredstava na temelju izješća od strane političkih stranaka i koalicija vrši Ministarstvo financija, putem proračunske inspekcije, koja u istom još uvijek nije uspostavljena. Prema prezentiranim podacima pet političkih stranaka i koalicija nije dostavilo detaljno izješće o utrošenim sredstvima. **S obzirom na navedeno može se zaključiti da nisu poštivane odredbe članka 37. Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i članka 57. Zakona o proračunima FBiH. Posebno ističemo da osim Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, financiranje političkih stranaka nema zakonski temelj, niti je raspodjela sredstava ovog transfera u nadležnosti Ministarstva pravde.**

Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom utemeljena je Zakonom o oduzimanju nezakonito stecene imovine kaznenim djelom iz 2014. godine. Svakih šest mjeseci Direktor Agencije je dužan Vladi FBiH podnijeti izješće o radu i finansijsko - materijalnom poslovanju, koja isti dostavlja Parlamentu BiH na usvajanje. U slučaju da se Izješće ne usvoji, Vlada FBiH pokreće postupak za razrješenje direktora. S obzirom da su sredstva transfera odobrena s pozicije Ministarstva, a da se Izješće o radu dostavlja Vladi FBiH, onemogućen je nadzor nad utroškom doznačenih sredstava. Navedenoj Agenciji se već drugu godinu odobravaju sredstva iz federalnog proračuna, iako nije počela s obavljanjem poslova utvrđenih Zakonom o osnivanju iste. Navedenim Zakonom je također utvrđeno da će Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra pravde posebnim pravilnikom propisati postupak prodaje, najma, čuvanja i održavanja oduzete imovine, ali isti ni do okončanja revizije nije donesen. **Zbog naprijed navedenog sredstva nisu planirana i utrošena na opravdan i transparentan način, niti je posebnim aktom utvrđena namjena sredstava.**

Ministarstvo prostornog uređenja iskazalo je 5.832.118 KM, a najznačajnija su sredstva za podmirenje obveza Fonda za sanaciju šteta od poplava 4.000.000 KM, sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta 900.000 KM i utopljavanje zgrada radi uštede energije 800.000 KM.

Za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta realizirano je 900.000 KM. Za 730.808 KM donesene su odluke o raspodjeli sredstava i zaključeni ugovori o sufinanciranju projekata. Zaključeno je da nisu doneseni mjerljivi podkriteriji za bodovanje i rangiranje projekata, te da je ocjena po određenim podkriterijima izvršena po temelju subjektivne procjene članova povjerenstva, bez jasno utvrđenog podkriterija.

Za projekt utopljavanja zgrada radi uštede energije realizirano je 800.000 KM. Uvidom u Zapisnik s prijedlogom najbolje rangiranih ponuda i bodovnu listu, utvrđeno je da dani prijedlog 13 najbolje rangiranih projekata ne odgovara najbolje rangiranim projektima u bodovnoj listi. Naime u 13 prvoplaširanih uvršteni su projekti koji su bili rangirani kao 14-ti ili 16-ti.

Od ukupno 379.192 KM interventnih sredstava po temelju tekućih transfera za sanaciju šteta uslijed poplava i klizišta (169.192 KM) i transfera za Projekt utopljavanja (22.000 KM) nije izvršena primjenom kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava. Također, nema zakonskog temelja za planiranje interventnih sredstava u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

S obzirom na naprijed navedeno, zaključeno je da utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava tekućih transfera za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i utopljavanje zgrada radi uštede energije, nisu dovoljno razrađeni i mjerljivi za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor projekata. Raspodjela interventnih sredstava nije u svim slučajevima (191.192 KM) izvršena primjenom općih i posebnih kriterija definiranih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, niti su u svim slučajevima poštivane odredbe zaključenih ugovora o sufinanciranju projekata. Također, nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad utroškom sredstava.

Ministarstvo okoliša i turizma je na temelju programa utroška sredstava realiziralo transfere u iznosu od 4.879.328 KM. Najznačajniji transferi odnose se na zaštitu okoliša (2.000.000 KM), razvoj turizma (1.989.096 KM), potporu Nacionalnom parku Una (500.000 KM) i sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat – slapovi Kravice i Kočuše (300.000 KM). Transferi su realizirani kroz projekte sufinanciranja zatvaranja tehnički neuređenih općinskih odlagališta, unaprjeđenje rada regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unaprjeđenje infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH, podrške boljem funkcioniranju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH i provedbu Akcijskog plana Strategije turizma FBiH. Iako su sredstva realizirana putem Javnog poziva s utvrđenim uvjetima i kriterijima, koje moraju ispunjavati podnositelji zahtjeva, kod bodovanja nije tražena relevantna dokumentacija, što je utjecalo na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava nije uspostavljen sukladno Programima utroška, s obzirom da se veći dio sredstava transfera odobrenih u prethodnoj godini isplaćuje na teret sredstava Proračuna naredne godine. Nisu poduzimane adekvatne aktivnosti utvrđene programima i zaključenim ugovorima u smislu neposrednog nadzora nad korištenjem sredstava za turizam, predlaganja i poduzimanja zakonom predviđenih mjera i aktivnosti za korisnike koji nisu opravdali ili nemajenski utrošili sredstva.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su 11.366.855 KM, a realizirani su putem Ministarstva prometa i komunikacija (3.140.000 KM kao potpore javnim poduzećima Zračna luka-aerodrom Mostar i Aerodrom Tuzla), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (2.998.000 KM za financiranje razvojnih projekata javnih poduzeća iz oblasti namjenske industrije), Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (1.984.000 KM za nabavu 80 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe), Ministarstva rada i socijalne politike (1.646.716 KM Ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (1.498.139 KM za obnovu i izgradnju putne, vodovodne i kanalizacijske infrastrukture, za objekte vjerskog, sakralnog, obrazovnog, sportskog i kulturnog karaktera i drugih objekata od značaja za širo društvenu zajednicu, te za izgradnju infrastrukture za gospodarski razvoj) i Ministarstva prostornog uređenja (100.000 KM za sufinanciranje županijskih i lokalnih zajednica u cilju zaštite nacionalnih spomenika).

Provedenom revizijom utvrđeno je sljedeće:

Ministarstvo prometa i komunikacija nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava transfera javnim poduzećima i nije osiguralo tromjesečno izvješćivanje propisano Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je tek krajem kolovoza 2016. godine, kada je usvojen program utroška sredstava, započelo proceduru izbora korisnika sredstava transfera, zbog čega se ne može potvrditi da su odobrena sredstva i realizirana za predviđene namjene.

Ministarstvo rada i socijalne politike odobrilo je 1.004.000 KM, po Programu za poboljšanje postojećih prostornih uvjeta i uspostavljanje stambenih zajednica kao oblika organiziranog stanovanja uz podršku, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i mladeži Pazarić (326.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin (250.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (240.000 KM), JU Zavod za odgoj muške djece i mladeži Sarajevo (138.000 KM) i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški (50.000 KM). Po Programu nabava roba s ciljem opremanja prostora Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški realizirano je 642.716 KM od čega se 356.325 KM odnosi na nabavu namještaja a 286.391 KM na nabavu medicinske opreme. S obzirom da pozitivnim zakonskim propisima, koji reguliraju oblast socijalne zaštite, nije utvrđena obveza financiranja rada ustanova socijalne zaštite i kapitalna ulaganja u iste, ne može se potvrditi utemeljenost i opravdanost kontinuiranog izdvajanja sredstava za navedene namjene.

Ministarstva prostornog uređenja nije utvrdilo mjerljive i dovoljno razrađene kriterije za bodovanje i izbor korisnika sredstava transfera i nije definiralo dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje posebnih kriterija iz Javnog poziva, niti je u svim slučajevima ispoštivalo odredbe ugovora o sufinanciranju projekata.

Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava kapitalnih transfera izvršena sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, usvojenim programima utroška sredstava i jasnim i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

6.2.5 Interventna sredstva ili sredstva rezerve

Proračunski korisnici programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera planiraju interventna sredstva ili sredstva rezerve. U najvećem broju slučajeva raspodjela ovih sredstava vrši se bez uporabe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv, zbog čega se ne može potvrditi utemeljenost i opravdanost planiranja i realiziranja istih. Navedena sredstva predstavljaju jednu vrstu sredstava tekuće rezerve, čija su namjena i korištenje regulirani posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva rezerve ili interventna sredstva odobravaju se korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji se zahtjevi, nakon ocjene povjerenstva nalaze na popisu podnositelja zahtjeva koji ne ispunjavaju uvjete iz javnog poziva. S obzirom da interventna sredstva na neki način imaju karakter rezerve, koja ministrima, u čijoj nadležnosti su programi utroška sredstava, daje pravo raspodjele sredstava krajnjim korisnicima bez kriterija, smatramo da se na ovakav način ministrima kroz programe i Zakon o izvršenju proračuna daje veće pravo nego što je predviđeno Zakonom o proračunima u FBiH. Sukladno navedenom, imajući u vidu namjenu korištenja i način raspodjele ovih sredstava, može se zaključiti da ne postoji temelj za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava u programima utroška tekućih i kapitalnih transfera.

Primjera radi navodimo da u Ministarstvu kulture i sporta (197.000 KM) povjerenstva nisu vršila vrednovanje pristiglih zahtjeva za dodjelu interventnih sredstava niti su odjeli Ministarstva sudjelovali s prijedlozima za donošenje odluka o raspodjeli planiranih sredstava. Ovakav način raspodjele nije sukladan članku 10. „Pravilnika o procedurama za izbor korisnika sredstava po Javnom pozivu u oblasti kulturno – povjesnog naslijeđa, kulture, sporta i mladih za 2016. godinu“ i odredbama Vladine „Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH Ministarstvu za 2016. godinu“. Povezano s naprijed navedenim, imajući u vidu da za nepredviđene poslovne događaje (rashode), postoji Tekuća rezerva Vlade FBiH, postavlja se pitanje svrshishodnosti i opravdanosti postojanja Interventnih sredstava unutar tekućih transfera Ministarstva. S tim u vezi ističemo da je Vlada FBiH 13.10.2016. godine donijela Zaključak da se ne mogu planirati interventna sredstva u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

U okviru sredstava rezervi – interventne potrebe u oblasti znanosti Ministarstvo obrazovanja i znanosti je odobrilo sredstva za 17 korisnika (pojedinci – znanstveni radnici, istraživači i inovatori) za školovanje na postdiplomskom i doktorskom studiju, te obrane magistarskog rada u ukupnom iznosu 23.000 KM i izračunan pripadajući porez u iznosu 5.333 KM. Na prijedlog Odjela za znanost i tehnologiju, ministrica je donijela odluke o dodjeli sredstava pojedincima u iznosu od 1.000 KM i 1.500 KM.

Također sredstva su odobrena i pojedinim korisnicima koji nisu ispunjavali kriterije prema unutarnjem aktu za dodjelu Sredstava rezervi - interventne potrebe u oblasti znanosti iz 2012. godine, te izmjene istog

od 21.09.2016. godine, koje je usvojio Stručni kolegij. Pojedini korisnici nisu ispunjavali sljedeće kriterije: nezaposleni kandidati za sticanje znanstvenog stupnja magistra ili doktora znanosti i kandidati za stjecanje znanstvenog stupnja magistra ili doktora znanosti čiji je prosjek ocjena iznad 9,5, odnosno iznad 4,6. Također, sredstva su odobrena za doktorske disertacije, iako su pojedini korisnici obranili iste u 2015. godini.

Pojedini korisnici transfera za sufinanciranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja (148.000 KM) iz nadležnosti **Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata** nisu ispunjavali uvjete iz Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele i Javnog poziva, s obzirom da se isti nisu mogli svrstati u braniteljsku populaciju, niti u vjerske zajednice. Raspodjela interventnih sredstava (40.000 KM) nije izvršena sukladno Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava, s obzirom da su sredstva dodijeljena za projekte gdje se ne radi o hitnim i nepredviđenim slučajevima. Nefitnim organizacijama dodijeljeno je 160.000 KM, iako istima nije odobreno sufinanciranje iz redovnih sredstava, te se ne može potvrditi opravdanost raspodjele interventnih sredstava.

Preporuka:

- *Planiranje i raspodjelu sredstava transfera vršiti sukladno donesenim programima utroška sredstava koji trebaju biti prilagođeni namjeni transfera i isti ne treba sadržavati interventna ili sredstva rezerve.*

6.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate na poziciji Ministarstva finacija iskazani su u iznosu 99.527.173 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15.563.710 KM. Kamate po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, od čega su kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obveze 77.043.281 KM, a kamate na pozajmice izravnih inozemnih obveza FBiH 2.597.533 KM. Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 19.886.359 KM, a čine ih kamate po emitiranim dugoročnim obveznicama 19.489.500 KM i kamate po emisiji trezorskih zapisa 396.859 KM.

6.2.7 Izdaci za financijsku imovinu

Izdaci za financijsku imovinu realizirani su u iznosu od 13.847.700 KM, što predstavlja izvršenje od 83% od plana, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.759.550 KM. Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 8.400.000 KM, Ministarstvo finacija u iznosu od 3.397.700 KM, a Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta 2.000.000 KM.

Iskazana sredstva kod **Ministarstva energije, rudarstva i industrije** predstavljaju plasman kreditnih sredstava putem Trajnog revolving fonda otvorenog kod Union banke d.d. Sarajevo. Revizijom je utvrđeno da Povjerenstvo za kontrolu namjenskog utroška ovih sredstava nije blagovremeno imenovano, zbog čega nije izvršena kontrola i nije utvrđeno jesu li postignuti željeni učinci predviđeni aktom o osnivanju Trajnog revolving fonda.

Ministarstvo finacija realiziralo je sredstva na temelju odluka Vlade FBiH i ista čine ulaganja Vlade FBiH u projekte koje financira međunarodna zajednica. Isplate su izvršene Gradu Bihaću po Projektu tretman otpadnih voda i Projektu odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (1.800.000 KM), Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po Projektu zaštita kvalitete voda i Projektu razvoj ruralnog poslovanja (1.456.000 KM), te Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica po Projektu zatvaranje kolektivnih centara (141.700 KM) koji su u obvezi pratiti namjenski utrošak sredstava.

Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je, na temelju Odluke Vlade FBiH i po provedenoj proceduri izbora po Javnom natječaju i zaključenim ugovorom o komisionim poslovima, izvršilo plasman sredstava putem Razvojne banke FBiH za realiziranje Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Provedenom revizijom smo utvrđili da postoji potreba za poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju povećanja stupnja iskoristenosti slobodnih novčanih sredstava za realiziranje

Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ i da se plasman sredstava vrši samo onim korisnicima koji zadovolje propisane bankarske procedure u pogledu ocjene kreditnog rizika.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta efikasno realiziraju kreditna sredstva i izvrše kontrolu utroška sredstava.**

6.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iznose 886.577.374 KM, što je 97% od plana i odnosu na 2015. godinu povećani su za 70.849.322 KM. Struktura navedenih izdataka je sljedeća: otplate dugova primljenih kroz Državu – relevantne obveze 387.028.465 KM, otplate domaćeg pozajmljivanja 339.603.140 KM, otplate unutarnjeg duga 155.904.125 KM i vanjske otplate u iznosu od 4.041.644 KM.

6.2.9 Tekuća rezerva

Proračunom FBiH i Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2016. godinu sredstva Tekuće rezerve planirana su u iznosu od 5.155.000 KM. Odlukom Vlade FBiH od 24.06.2016. godine izvršena je preraspodjela sredstava s pozicije transfera drugim razinama vlasti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (financiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja) na poziciju Tekuće rezerve Vlade FBiH, čime je ista povećana za 50.000.000 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji sredstva Tekuće rezerve su, u 2016. godini, realizirana u iznosu od 53.063.754 KM, i to 52.918.604 KM odlukama Vlade FBiH, 74.650 KM odlukama Premijera Vlade i 70.500 KM odlukama zamjenika premijera (federalnog ministra rada i socijalne politike 30.500 KM i ministricice financija 40.000 KM).

Sredstva Tekuće rezerve odobrena odlukama Vlade FBiH iskazana su kod proračunskih korisnika na sljedećim pozicijama: potpore drugim poduzećima i poduzetnicima u iznosu od 50.000.000 KM, nabava materijala i sitnog inventara 1.571.098 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 630.000 KM, tekući transferi drugim razinama vlasti 394.000 KM, nabava opreme i stalnih sredstava u obliku prava 105.000 KM, tekući transferi pojedincima 100.000 KM, ugovorene usluge 77.172 KM, potpore javnim poduzećima 25.000 KM i bruto plaće i doprinosi 16.334 KM. **Navedena sredstva koristila su se za podmirivanje rashoda i izdataka koji su unaprijed bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati u Proračunu FBiH za 2016. godinu:**

- Zavodu za javno zdravstvo FBiH odobreno je 1.011.098 KM u svrhu imunizacije građana za 2016. godinu za nabavu cjepiva;
- Vladi FBiH odobreno je 580.000 KM za sufinanciranje aktivnosti 12 neprofitnih organizacija i udruženja;
- Federalnom ministarstvu unutarnjih poslova odobreno je 560.000 KM za nabavu uniformi;
- Federalnom ministarstvu kulture i sporta odobreno je 364.000 KM, od čega 194.000 KM u svrhu ostvarenih sportskih rezultata po temelju devet odluka Vlade FBiH i 170.000 KM u svrhu organizacije Europskog zimskog mladalačkog festivala „Eyof 2019“;
- Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica odobreno je 100.000 KM za obnovu Saborne crkve Svetе Trojice u Mostaru;
- Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobreno je 95.000 KM u svrhu uspostave informacijskog sustava za upravljanje šumama.

Prema naprijed navedenom, može se zaključiti da su se sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH mogla predvidjeti i planirati u Proračunu FBiH za 2016. godinu. Također, pojedine odluke Vlade FBiH o izdvajaju sredstava iz Tekuće rezerve imale su posredan utjecaj na odobravanje, način realiziranja i iskazanu visinu sredstava tekućih transfera koji su realizirani bez prethodno ispunjenih uvjeta propisanih programima utroška sredstava transfera.

Iz sredstava Tekuće rezerve odlukama Premijera Vlade i zamjenika premijera odobreno je ukupno 145.150 KM. Navedena sredstva iskazala je Vlada FBiH na poziciji tekućih transfera neprofitnim

organizacijama (107.650 KM), tekućih transfera pojedincima (36.000 KM) i kao potpore poduzećima (1.500 KM). Izdvajanje navedenih sredstava propisano je odlukama Premijera FBiH i dva dopremijera o planu i kriterijima korištenja Tekuće rezerve, kojima je definirana namjena sredstava (točka II i III navedenih odluka), ali ne i kriteriji i način raspodjele ovih sredstava. Sredstva su odobrena na temelju zahtjeva fizičkih ili pravnih osoba (u svrhu podrške pojedincima i udruženjima po raznim temeljima: organiziranje sportskih i drugih manifestacija, izgradnja objekata, podrška u slučajevima humanitarnog i socijalnog karaktera i drugi oblici pomoći i podrške), a realizirana su na temelju rješenja s pozicije tekućih transfera. **Provedenom revizijom** uvjerili smo se da prilikom raspodjele sredstava Tekuće rezerve Premijera Vlade i zamjenika premijera nisu bili utvrđeni kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, da najveći broj korisnika sredstava nije dostavio izvješće o utrošku sredstava, dok je samo manji broj istih dostavio izvješće s dokumentacijom i fakturama kojima potvrđuje namjenski utrošak, te da su sredstva za navedene namjene mogla biti planirana u okviru sredstava proračunskih korisnika (resornih ministarstava) koji su nadležni za iste.

Preporuka:

- *Sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja proračuna nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera, a odlukama o izdvajaju sredstava definirati namjenu i propisati način izvješćivanja o namjenskom utrošku istih.*

6.2.10 Financijski rezultat

U finacijskim izvješćima za 2016. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke kako sljedi:

R. br	Opis	Proračun za 2016. godinu	Ostvareno u 2016. godini	Ostvareno u 2015. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
1	Prihodi od poreza	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
2	Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
3	Transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
II	RASHODI (1+2+3+4)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.659	89,60	101,88
1	Tekući rashodi	1.400.472.797	1.268.015.901	1.264.344.847	90,54	100,29
2	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	220,53
3	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	118,54
4	Tekuća rezerva	5.155.000				
III	TEKUĆI SUFICIT/TEKUĆI DEFICIT (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.390	112,00	156,32
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	31,90	134,88
1	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
2	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	134,02
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT (III-IV)	356.025.838	422.345.157	269.217.557	131,94	98,92
VI	NETO POVEĆANJE FINACIJSKE IMOVINE (1-2)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	83,99	88,73
1	Primici od finacijske imovine	0	0	0		
2	Izdaci za finacijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	88,73
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	101,28	197,53
1	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	95,01	86,37
2	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	108,69
VIII	UKUPAN FINANC. REZULTAT/SUFICIT (V+VI+VII)	20.100.000	84.968.565	89.821.608	131,94	98,92
NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA/DEFICIT ISKAZAN U BILANCI STANJA PRORAČUNA FBiH NA DAN 31.12.2016.			74.804.038	83.143.205		98,92

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 1.810.704.884 KM, financiranje u iznosu 563.048.482 KM, rashodi i izdaci u iznosu 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima/suficit u iznosu 84.968.565 KM.

Akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit iskazan je u Bilanci stanja Proračuna FBiH na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 74.804.038 KM, koliko iznosi i u konsolidiranoj bruto bilanci.

Iskazani finacijski rezultat i akumulirani višak rashoda nad prihodima/deficit ne mogu se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, iz sljedećih razloga:

Kratkoročne obveze manje su iskazane za 19.239.857 KM, a odnose se na tekuće transfere

Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje nisu iskazane na poziciji rashoda.

Obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze po drugim temeljima u iznosu od 67.412.843 KM pogrešno su iskazane kao povećanje obveza i smanjenje razgraničenih rashoda i to 38.627.389 KM kod Ministarstva financija, 16.306.803 KM Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i 264.931 KM Vlade FBiH.

7. IMOVINA, OBVEZE I IZVORI SREDSTAVA

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Proračuna FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazana je imovina u iznosu od 1.515.339.566 KM, a odnosi se na: dugoročna razgraničenja 445.689.338 KM, dugoročne plasmane 417.232.173 KM, stalna sredstva 249.807.599 KM (nabavne vrijednosti 473.324.599 KM, otpisane vrijednosti 213.517.000 KM), novčana sredstva 224.258.557 KM, kratkoročna potraživanja 122.804.294 KM, kratkoročne plasmane 36.572.131 KM, kratkoročna razgraničenja 17.814.582 KM, finansijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama 759.934 KM i vrijednosne papire 400.958 KM.

Obveze i izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.515.339.566 KM, a čine ih dugoročne obveze i razgraničenja 6.315.269.908 KM, kratkoročne obveze i razgraničenja 517.830.418 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu -5.402.725.326 KM (aktivni konto).

7.1 Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 224.258.557 KM i u odnosu na prethodnu godinu (204.821.763 KM) veća su za 19.436.794 KM.

Stanje na transakcijskim računima nalazi 218.372.213 KM, a u okviru istih **na posebnim namjenskim računima** iskazano je 55.203.930 KM. Najznačajniji iznosi posebnih namjenskih sredstava odnose se na sredstva za zaštitu i spašavanje (18.831.377 KM), sredstva za avio-promet (16.740.910 KM), sredstva od Lutrije BiH i igara na sreću (5.903.368 KM), PDV revolving (4.773.747 KM), sredstva Escrow računa (1.830.937 KM), pristojbu za uspostavu rezervi naftnih derivata (1.656.769 KM) i sredstva od polaganja specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika (1.062.893 KM). Za prevladavanje problema likvidnosti proračuna, na temelju Odluke Vlade FBiH od 29.09.2016. godine, pozajmljena su sredstva s posebnih namjenskih transakcijskih računa u iznosu od 25.000.000 KM i ista su vraćena 25.10.2016. godine. **S obzirom na značajnost iznosa sredstava iskazanih na namjenskim podračunima, ne može se potvrditi da su nadležni proračunski korisnici nadležni za raspolaganje i korištenje sredstva na namjenskim računima poduzeli sve zakonom propisane mjere da se prikupljena sredstva u revidiranoj godini utroše za namjene za koje su i prikupljena.**

7.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su na dan 31.12.2016. godine iskazana u iznosu od 249.807.599 KM (sadašnje vrijednosti) i ista nisu usuglašena s izvorima stalnih sredstava (247.402.298 KM).

U postupku revizije proračunskih korisnika izvršena je provjera dokumentacije na temelju koje su iskazani građevinski objekti, te je utvrđeno da su pojedine građevine (zgrade, stanovi, garaže) evidentirani, iako za iste proračunski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, bez vjerodostojne dokumentacije, na poziciji zgrada evidentirala je objekte nabavne vrijednosti 29.937.293 KM (24.544.965 KM sadašnje vrijednosti). Navedeno se odnosi na zgradu Kluba poslanika, Carinske uprave, Zavoda za statistiku, Pravosudnih organa, Pravosudne palače, Federalne agencije za CZ, Geodetskog zavoda, dvoranu u zgradi Parlamenta FBiH i objekt „Dom odmora“ Trpanj. Također, ni za stambene objekte (dva stana u

Zagrebačkoj ulici u Sarajevu) nabavne vrijednosti 122.132 KM (101.624 KM sadašnje vrijednosti) Služba nije osigurala dokaze o vlasništvu nad istima.

Vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na temelju koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama u iznosu od 9.614.020 KM sadašnje vrijednosti ne posjeduju niti Ministarstvo financija (6.598.990 KM), Ministarstvo rada i socijalne politike (1.373.175 KM), Zavod za javno zdravstvo FBiH (1.024.077 KM) i Ministarstvo obrazovanja i znanosti (617.778 KM).

S obzirom da navedeni objekti nisu iskazani na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, niti je FBiH u posjedu svih objekata, zaključili smo da nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi i finansijskim izvješćima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.

Ističemo da iskazana vrijednost stalnih sredstava obuhvaća stalna sredstva institucija koje su u ranijem razdoblju prešle na državnu razinu (Carinska uprava, Ministarstvo obrane, Vojska FBiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH). Iz prezentiranih bruto bilanci navedenih institucija ukupna nabavna vrijednost stalnih sredstava istih iskazana je u iznosu od 28.002.019 KM, ispravak vrijednosti 5.852.215 KM i sadašnja vrijednost 22.149.804 KM. S obzirom da se već duži niz godina iskazuju stalna sredstva za koja odgovorni ne posjeduju informaciju u kakvom je stanju, ne vrši se popis iste niti uskladištanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a imovina u iznosu od 11.311.781 KM je još uvijek evidentirana kao oprema u pripremi, ne može se potvrditi iskazana vrijednost stalnih sredstava za navedene iznose.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH osigura vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina, na temelju kojih je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi riznice.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH utvrdi stvarnu vrijednost stalnih sredstava koja su iskazana na pozicijama institucija koje su prešle na državnu razinu.*

7.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani uglavnom predstavljaju sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH i druge finansijske institucije. Najznačajnije iznose iskazalo je Ministarstvo financija na Riznici (191.723.578 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (38.430.028 KM), Ministarstvo prometa i komunikacija (35.266.036 KM), Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (19.089.519 KM), Ministarstvo okoliša i turizma (409.826 KM).

Ministarstvo financija je sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH, po ugovorima o komisionim poslovima, iskazalo u iznosu od 191.723.578 KM, što je u odnosu na stanje istih s 31.12.2015. godine (188.283.966 KM) veće za 3.439.612 KM. Povećanje uloženih sredstava u iznosu od 4.214.321 KM nastalo je kao rezultat negativnih tečajnih razlika, dok je 774.709 KM naplaćeno od Razvojne banke FBiH. Razvojna banka je u 2016. godini po komisionim kreditima naplatila ukupno 22.107.350 KM (18.448.242 KM glavnice i 3.659.108 KM kamata). Iz komisionih sredstava Razvojna banka je naplatila naknadu u iznosu od 919.661 KM i za svoj račun nadoknадila sredstva u iznosu od 239.914 KM. Razvojna banka FBiH je u revidiranoj godini u Proračun FBiH uplatila ukupno 1.554.289 KM (774.709 KM glavnice i 779.580 KM kamata), iako su planirana sredstva za naplatu od iste iznosila 6.875.491 KM. Navedeno ukazuje da su prihodi i primici Proračuna FBiH manje iskazani za 5.321.202 KM. Najveći dio sredstava Razvojna banka nije uplatila na Jedinstveni račun Riznice iz razloga što je, postupajući po odlukama Vlade FBiH, prikupljena sredstva dalje plasirala po odobrenim kreditima, zbog čega prihodi i primici nisu ostvareni u planiranom iznosu. **Raspodjela sredstava nije vršena sukladno propisima u dijelu blagovremene uplate prikupljenih sredstava na Jedinstveni račun Riznice, niti je postupljeno sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima, jer nisu vršene uplate, niti su ostvareni primici u planiranom iznosu u revidiranoj godini.**

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je najveći dio sredstava plasiralo putem Union banke

Sarajevo (27.131.398 KM) i Razvojne banke FBiH (2.298.630 KM). Provedenom revizijom utvrđeno je da gospodarski subjekti neuredno podmiruju obveze po kreditnoj liniji „Mjera II“ (pomoć gospodarskim subjektima u podmirenju obveza prema mirovinskom osiguranju). Dospjela potraživanja po plasiranim kreditima za neisplaćene doprinose za mirovinsko osiguranje iznosila su 782.352 KM kod Razvojne banke FBiH i 584.250 KM kod Union banke Sarajevo. Kako Ministarstvo snosi rizik povrata plasiranih kreditnih sredstava, u cilju smanjenja bankarskih naknada isto je 11.11.2016. godine i urgencijom od 25.01.2017. godine zatražilo suglasnost od Federalnog ministarstva financija za pokretanje inicijative prema Vladi FBiH da se odobreni krediti po „Mjeri II“ otpisu. Zbog navedenog, a kako se povrat sredstava po ovoj kreditnoj liniji ne vrši blagovremeno, niti je ugovoren odgovarajući instrument osiguranja povrata sredstava, ne može se potvrditi stanje iskazanih dugoročnih plasmana u iznosu od 2.605.866 KM.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je udio Vlade FBiH u temeljnog kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Prema podacima upisanima u registar Općinskog suda u Sarajevu, na dan 15.01.2016. godine, jedini osnivač bila je FBiH sa 100%-tним udjelom u iznosu od 18.773.273 KM. Za preostali udio Vlade FBiH u temeljnem kapitalu poduzeća, u iznosu od 16.492.763 KM, nije izvršeno usklađivanje stanja udjela (povećanje udjela) upisom u registar kod nadležnog suda, kako je propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. Pored navedenog, u rujnu 2016. godine pokrenut je stečaj u JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo, zbog gubitka koji u značajnom dijelu premašuje ukupni kapital, te je izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi.

Razvojna banka FBiH je 24.01.2017. godine Ministarstvu okoliša i turizma dostavila tablični pregled s podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenog nadzora za korisnike kreditne linije iz 2010. i 2014. godine. Navedeno ukazuje da Ministarstvo nije poštivalo odredbe zaključenih komisionih ugovora, niti je dovoljno uključeno u obavljanje nadzora i provjera namjenskog utroška kreditnih sredstava.

Preporuke:

- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da svi sudionici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima s Razvojnom bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava obavlja prema propisima.*
- *Nadležni proračunski korisnici trebaju kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realiziranje projekata, te poduzimati aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su financirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija.*

7.4 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u konsolidiranim finansijskim izvješćima Proračuna FBiH za 2016. godinu iskazana su u iznosu od 122.804.294 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (77.742.749 KM) više za 45.061.545 KM. Najznačajnija su potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava (poduzeća i županije) po temelju dospjelih, a nepodmirenih obveza koje su podmirene iz Proračuna FBiH, u iznosu od 79.601.971 KM. Navedeno izravno utječe na prihode Proračuna Federacije BiH, s obzirom da Federacija BiH obveze prema vjerovnicima mora podmiriti u ugovorenom roku i dospjelom iznosu.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2016. godine iskazana su 78.886.130 KM. U odnosu na 2015. godinu (27.927.105 KM) ista su povećana za 50.959.025 KM (282%), što se najvećim dijelom odnosi na evidentiranje potraživanja od JP Ceste FBiH u iznosu od 45.193.255 KM po kreditu EBRD-a za rekonstrukciju puteva u FBiH. Najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od: JP Ceste FBiH (55.193.255 KM), RMU Kreka Tuzla (4.793.464 KM), Općina Grude (2.846.503 KM), JKP Vodovod Posušje (2.350.865 KM), Općina Livno (1.708.198 KM), Tuzlanska županija (1.675.286 KM), Općina Posušje (1.577.689 KM), Regionalno odlagalište Tuzla (1.211.902 KM), RMU Breza (1.135.721 KM), JKP Vodovod Cazin (1.005.217 KM) i Županija Zapadnohercegovačka (1.001.627 KM).

Potraživanja od županija za dospjele anuitete po odobrenim kreditnim sredstvima iskazana su u iznosu od 715.841 KM, od čega se po III Stand by aranžmanu zaključenom s MMF-om, na potraživanje od Bosansko-

podrinske županije odnosi 711.793 KM (kamate). Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg razdoblja, prije donošenja Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima u FBiH, kada nisu osigurani instrumenti osiguranja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja koji ne može biti duži od 6 mjeseci, korisnik proračuna dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Osim slanja upozorenja za nepodmirene obveze, u revidiranoj godini nisu poduzimane druge mjere na naplati navedenih potraživanja, niti je na dan 31.12.2016. godine, izvršeno usuglašavanje navedenih iznosa putem izvoda otvorenih stavaka. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, niti su iste evidentirane sukladno pozitivnim propisima, s obzirom da nije izvršen prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja.**

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazala je kratkoročna potraživanja 1.752.792 KM, od čega je na sumnjivim i spornim potraživanjima 1.505.209 KM i odnosi se na potraživanja po temelju najma civilnih poslovnih prostora, najma poslovnih prostora prethodnog Federalnog ministarstva obrane (u dalnjem tekstu: Prethodnog FMO-a) i po temelju pružanja ostalih usluga. Potraživanja od fizičkih osoba iznose 129.334 KM, potraživanja od pravnih osoba 94.304 KM, dok iznos od 20.969 KM obuhvaća ostala potraživanja.

U okviru **sumnjivih i spornih potraživanja** 818.337 KM evidentirano je po temelju najma civilnih poslovnih prostora i pružanja ostalih usluga, a 686.872 KM odnosi se na potraživanja po temelju najma poslovnih prostora Prethodnog FMO-a.

Potraživanja za najam civilnih poslovnih prostora i najam prostora u ulici Maršala Tita 9a (tzv. Zgrada Stranaka), kojim je Služba raspolažala do 2012. godine, ukupno iznose 830.432 KM. Na potraživanja tekuće godine odnosi se 107.868 KM, a na ranije razdoblje 722.563 KM (2000.-2015. godina) što je iskazano na sumnjivim i spornim potraživanjima. U 2016. godini za 10 korisnika prostora izdani su računi u iznosu od 198.951 KM i evidentirane uplate od 91.082 KM, te je stanje potraživanja od fizičkih osoba iskazano u iznosu od 107.868 KM. U okviru navedenih potraživanja 83.433 KM odnosi se na tri korisnika prostora koji već duže razdoblje ne podmiruju svoje obveze i za koje se dopunjavaju tužbeni zahtjevi za naplatu potraživanja (AZ d.o.o. Sarajevo 62.801 KM, UG Planinsko društvo „Šetalište“ 14.152 KM i Esapović Nadira 6.480 KM).

Najznačajniji iznosi sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na: Air commerce u iznosu od 119.791 KM (2000.-2006. godine), Stranku demokratske akcije 115.480 KM (2008.-2012. godine), AZ d.o.o. Sarajevo 108.833 KM (2014.-2015. godine), UG Planinsko društvo „Šetalište“ 106.693 KM (2008.-2015. godine), Lufthansa city centar 72.240 KM (2003.-2005. godine), Liberalnodemokratsku stranku 51.142 KM (2005.-2012. godine), Esapović Nadiju 48.120 KM (2005.-2015. godine) Asterix d.o.o. 25.107 KM (2004.-2009. godine), Socijaldemokratsku uniju BiH 18.342 KM (2007.-2011. godine). Preostali iznos potraživanja od 38.815 KM odnosi se na 6 korisnika prostora iz razdoblja 2005.-2012. godine. **Za naplatu ovih potraživanja pokrenute su tužbe, od kojih je jedan broj riješen dok su druge u postupku.**

Služba je iskazala potraživanja od iznajmljivanja poslovnih prostora Prethodnog FMO-a u iznosu od 780.218 KM, od čega je na potraživanjima od pravnih osoba 93.346 KM, a na sumnjivim i spornim potraživanjima 686.872 KM (iz razdoblja 2008.-2015. godine). U 2016. godini naplaćeno je 672.725 KM. Od navedenog iznosa 38.313 KM naplaćeno je po tužbama iz ranijeg razdoblja i nije iskazano na potraživanjima.

Od ukupno 232 poslovna prostora fakturiranje usluga izvršeno je samo za najam 50 poslovnih prostora po temelju kojih je naplaćeno 591.078 KM i s 31.12.2016. godine preostalo 433.664 KM nenaplaćenih potraživanja, od čega je 340.952 KM na sumnjivim i spornim potraživanjima, a 92.712 KM na potraživanjima od pravnih osoba. U okviru navedenih, za 8 najmoprimatelja izvršeno je utuženje zbog nepodmirivanja obveza i prezentirano da su isti u 2016. godini podmirili 36.646 KM, a ukupno potraživanje od istih iznosi 416.159 KM („Sejtarija“ 177.480 KM (2009.-2016. godine), Abaz Zemina 93.610 KM (2011.-2016. godine), Ćolić Muharem 55.827 KM (2008.-2016. godine), te Greda Edna 37.620 KM, „Fontana“ 25.840 KM, Smajić Samir 13.243 KM, Šukalo Nermin 10.244 KM i Kurtović 2.295 KM).

Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji za najveći dio ovih potraživanja (3.934.307 KM) Služba ne izdaje račune, pa samim time potraživanja po ovom temelju u iznosu od 3.587.754 KM nisu iskazana. S 31.12.2016. godine najznačajniji dužnici su: „Unis Unidata“ 700.279 KM za tri poslovna prostora, JU Apoteke 396.990 KM za dva poslovna prostora, Dervišević i dr. 369.006 KM za dva prostora, „Feroelektro“ 245.628 KM, „Gold games elektronic spiele“ 189.594 KM i drugi.

Služba je poduzimala aktivnosti na naplati dugovanja i putem Federalnog pravobraniteljstva, utuženi su svi najmoprimatelji koji ne vrše plaćanje, kao i bespravni korisnici poslovnih prostora, te su pokrenuti sudbeni sporovi. Služba poduzima potrebne aktivnosti i vrši dopunu i preciziranje tužbenih zahtjeva, ali s obzirom na dužinu trajanja rješavanja predmeta najveći dio istih nije okončan, dok je naplata po navedenom ostvarena u veoma malom postotku. Na dan 31.12.2016. godine u tijeku je sudbeni postupak naplate najamnine protiv 69 korisnika poslovnih prostora Prethodnog FMO-a i po istima ukupan tužbeni zahtjev iznosi 4.350.467 KM. Također, pokrenuti sudbeni postupci protiv 9 korisnika koji bespravno koriste poslovne prostore kojima raspolaže Služba. Većina sudbenih postupaka je u tijeku, ne vrši se fakturiranje najamnina za sve korisnike, upitno je postojanje ili solventnost određenih pravnih subjekata, te je neizvjesna naplata značajnog iznosa utuženih potraživanja.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 3.835.000 KM, za danu pozajmicu za PDV-e, po temelju Odluka Vlade FBiH iz 2010. i 2011. godine. S obzirom da se već duže vremensko razdoblje naplata ovih potraživanja produžuje odlukama Vlade FBiH (trenutno utvrđeni rok povrata navedenih sredstava je 15.10.2017. godine) može se zaključiti da Ministarstvo nije postupilo sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu jer ista nije evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Također, Ministarstvo u suradnji s nadležnim institucijama, nije poduzelo konkretne aktivnosti na naplati navedenih potraživanja.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je ostala potraživanja u iznosu od 345.563 KM koja se odnose na povrat više isplaćenih sredstava korisnicima prava iz područja braniteljsko – invalidske zaštite, zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. Tijekom 2016. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 304.836 KM, od čega je naplaćeno 249.273 KM. Ministarstvo je s poslovnim bankama zaključilo protokole o međusobnoj suradnji u vezi isplata mjesecnih novčanih primanja korisnicima prava iz područja braniteljsko - invalidske zaštite po federalnim propisima, međutim, banke u pojedinim slučajevima nisu postupale sukladno zaključenom protokolom i obavještavale Ministarstvo o računima korisnika s kojih u prethodnom tromjesečju nisu vršene isplate novčanih sredstava (pasivni računi). Također je uočeno da se pojedine banke nisu pridržavale zaključenih protokola ni u dijelu isplata sredstava po temelju izdanih punomoći korisnika, s obzirom da su korisnicima neutemeljeno vršile izradu bankovnih kartica s PIN kodom, s kojim su srodnici preminulih korisnika preuzimali sredstva na bankomatima i po više godina poslije smrti korisnika.

Preporuke:

- **Potrebno je da Ministarstvo financija i Ministarstvo prometa i komunikacija poduzmu zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita i potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo, te ista evidentiraju sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.**
- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH.**
- **Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata treba preispitati primjenu zaključenih protokola s bankama i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja po temelju više isplaćenih sredstava naknada iz braniteljsko - invalidske zaštite.**

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 36.572.131 KM, a odnose se na blokirana sredstva na računima Hercegovačke banke (29.813.813 KM), pozajmice županijama (5.248.308 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (890.585 KM), uplatu predujma u iznosu od 10% od početne prodajne cijene Staklene banke u Mostaru (580.948 KM) i kredite dane radnicima (38.476 KM). **Ministarstvo financija nije okončalo aktivnosti vezane za novčana sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci, novčana**

sredstva, obveze i potraživanja Prethodnog FMO i Vojske FBiH, kao i pozajmice dane županijskim proračunima u 2001. i 2002. godini, niti je po istom provelo odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi riznice.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 17.814.582 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 716.801 KM, na razgraničene rashode 18.174.152 KM i ostala razgraničenja 357.232 KM. Kratkoročno razgraničeni rashodi u iznosu od 17.838.968 KM, **iskazani kod Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, odnose se na nerealizirani iznos ugovorenih obveza prema privatnom sektoru temeljem realiziranja Uredbe o poticanju zapošljavanja (ugovoreno 25.875.358 KM, realizirano 8.036.390 KM).**

7.5 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze na dan 31.12.2016. godine iskazane su 392.406.235 KM, a kratkoročna razgraničenja 125.424.183 KM. Strukturu kratkoročnih obveza čine: kratkoročne tekuće obveze prema pravnim i fizičkim osobama 181.122.700 KM, obveze prema zaposlenima 90.410.485 KM, obveze po trezorskim zapisima 120.800.000 KM i obveze po unutarnjem dugu i ostale obveze 73.050 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obveza prema pravnim i fizičkim osobama (181.122.700 KM) najznačajnije su obveze prema dobavljačima (95.416.465 KM), ostale kratkoročne obveze (64.693.440 KM) i obveze za potpore (14.972.959 KM).

Na pozicijama kratkoročnih obveza i kratkoročnih razgraničenja evidentirani su iznosi po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima i drugim obvezama, kako sljedi:

Ministarstva financija je iskazalo 38.627.389 KM. Iznos od 30.914.420 KM odnosi se na obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, od čega se na obveze iz 2016. godine odnosi 30.015.153 KM, a na obveze iz razdoblja 2009.-2015. godine 899.267 KM. Najznačajniji iznos ovih nepodmirenih obveza iskazan je prema JP BH Telekom d.d. od 30.000.000 KM. Za podmirenje ovih obveza prema JP BH Telekom d.d. između Federalnog ministarstva financija i JP BH Telekom d.d. Sarajevo, zaključen je Sporazum o podmirenju duga u siječnju 2017. godine, po kojem će se isti podmiriti u narednih pet godina. Po temelju sudbenih presuda i izvršnih sudbenih rješenja iskazano je 7.699.037 KM (za civilne invalidnine 2.573.349 KM, Prethodne FMO-e 1.326.811 KM, logoraši 1.014.119 KM, materijalna i nematerijalna šteta 791.896 KM, braniteljske invalidnine 446.787 KM, Binas d.d. Bugojno 204.188 KM i druge obveze u razdoblju 2006.-2016. godine). Po temelju sudbenih presuda i izvršnih rješenja po tužbama iz radnih odnosa zaposlenih, za 2016. godinu, iskazane su obveze u iznosu od 13.932 KM.

Ministarstvo rada i socijalne politike evidentiralo je 16.306.803 KM obveza prema Zavodu MIO, za pokriće dijela mirovina po temelju posebnog staža za pripadnike braniteljske populacije, od čega se 1.577.476 KM odnosi na 2016. godinu.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je 12.213.720 KM po presudama iz temelja Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji kao i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji.

Vlada FBiH je iskazala 264.931 KM obveza po presudama iz radnog odnosa.

Evidentiranje obveza po sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima na poziciji kratkoročnih razgraničenja nije izvršeno sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu, a isto je imalo utjecaj na iskazivanje obveza u finansijskim izvješćima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

S obzirom da obveze po sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima i druge navedene obveze predstavljaju dospjele obveze na dan 31.12.2016. godine, a kako nisu ispunjeni uvjeti za evidentiranje istih na poziciji kratkoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obveze, u iznosu od 67.412.843 KM nisu evidentirane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Navedeno je imalo utjecaj na iskazivanje obveza u finansijskim

izvješćima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Na poziciji ostalih razgraničenih rashoda u bruto bilanci Riznice iskazano je dugovno stanje u iznosu od 1.700.000 KM koje se odnosi na pogrešno evidentiranje povučenih sredstava s podračuna na revolving temelju po ugovoru iz 2010. godine, a navedena pozicija još uvijek nije zatvorena.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, što je i ranije zaključeno, nije evidentirala dug u iznosu od 110.377 KM (2002. do 2012. godine) po temelju utroška energenata u Zgradu stranaka, u ulici Maršala Tita 9a.

Stanje kratkoročnih obveza na dan 31.12.2016. godine, kod pojedinih proračunskih korisnika, najvećim dijelom se odnosi na nepodmirene obveze prema korisnicima tekućih i kapitalnih transfera. Kod određenih proračunskih korisnika iste imaju trend rasta, što nepovoljno utječe na likvidnost Proračuna FBiH.

Kao i prethodnih godina, stanje na kontima 360000-Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama na dan 31.12.2016. godine iznosi 0 KM i isto ne korespondira sa stanjem iskazanim na kontima glavne kategorije 160000 - Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama koje je iskazano u iznosu od 759.934 KM. Navedeno je suprotno odredbama Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu.

Preporuke:

- *Potrebno je da Ministarstvo financija, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i Vlada FBiH kratkoročna razgraničenja i obveze evidentiraju poštjući odredbe Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.*
- *Potrebno je da proračunski korisnici izvrše usuglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama), a evidentiranje na istima vrše sukladno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu.*

7.6 Dugoročne obveze i razgraničenja

U konsolidiranoj bruto bilanci dugoročne obveze su iskazane u iznosu od 6.236.672.862 KM, a dugoročna razgraničenja u iznosu od 78.593.046 KM.

U bruto bilanci Riznice dugoročne obveze su iskazane u iznosu od 6.233.150.909 KM i u odnosu na prethodnu godinu (6.290.778.309 KM) manje su za 57.627.400 KM. Na temelju dugoročnog zaduženja u bruto bilanci Federalnog ministarstva financija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obveze po temelju zaduženja.

Dugoročne obveze po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 5.250.047.181 KM i u odnosu na prethodnu godinu (5.273.611.520 KM) manje su za 23.564.339 KM.

U ukupnim dugoročnim obvezama po vanjskom dugu (5.250.047.181 KM), vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na izvanbilančnoj evidenciji u iznosu od 2.319.729.107 KM, sredstva odobrena županijama iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 101.162.667 KM, te se na obveze Federacije BiH odnosi iznos od 2.829.155.407 KM.

Tijekom 2016. godine iskazano je zaduženje u ukupnom iznosu od 367.197.624 KM. Na temelju povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima evidentirano je 320.235.005 KM, dok se iznos od 46.962.619 KM odnosi na poravnanje stanja duga po kreditima u odnosu na tečajnu listu Centralne banke na dan 31.12.2016. godine (kao razlika pozitivnih i negativnih tečajnih razlika).

Smanjenje vanjskog duga na temelju otplata glavnice u revidiranoj godini izvršeno je u iznosu od 390.761.963 KM, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obveze 386.720.319 KM i vanjske otplate 4.041.644 KM. Kamate po navedenim otplatama duga iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima (77.916.524 KM), pristojbu na

nepovučena sredstva (1.610.659 KM) i ostale troškove nastale na temelju veće ili manje obračunane tečajne razlike (113.631 KM). Kao i prethodnih godina, tečajne razlike nisu iskazane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i odredbama Naputka o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Riznice.

Prema evidencijama iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je 961.740.505 KM i na isti se plaćaju ugovoreni troškovi u rasponu od 0,05 do 0,5%.

Preporuka:

- **Pozitivne i negativne tečajne razlike u Glavnoj knjizi riznice, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu Ministarstvo financija treba knjižiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputku o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.**

Po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske (za vodoopskrbu grada Široki Brijeg i općina Ljubuški i Fojnica), s podračuna za servisiranje ino duga FBiH, plaćene su dospjele kreditne obveze u iznosu od 382.981 KM (glavnica 308.146 KM i kamate 74.835 KM). Po navedenim obvezama, u ranijem razdoblju Sporazumom o kreditu je reguliran kreditni odnos između Kraljevine Španjolske i Ministarstva financija i riznice BiH, kao i odnos između španjolskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. **Obveze po navedenim kreditima, još uvijek, nisu prenesene s BiH na FBiH, odnosno s FBiH na krajnjeg korisnika, te po navedenim isplata, u Glavnoj knjizi Riznice, nisu iskazane obveze niti potraživanja od krajnjih korisnika. S obzirom da su ove obveze teretile Proračun FBiH, sukladno zakonskim i ostalim propisima, Federalno ministarstvo financija kao nadležno ministarstvo za planiranje i evidentiranje obveza po vanjskom dugu, bilo je obvezano iste unijeti u Glavnu knjigu Riznice i poduzeti aktivnosti da se ista vrate u Proračun FBiH.**

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo financija u Glavnoj knjizi Riznice izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena koja su nastala odljevom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske.**

Dugoročne obveze po unutarnjem dugu iskazane su u iznosu od 983.103.728 KM i u odnosu na prethodnu godinu (1.017.166.789 KM) manje su za 34.063.062 KM.

Navedene obveze iskazane su u Bruto bilanci Riznice na tri konta i to: obveze od dugoročnih obveznica, obveze od dugoročnih vlastitih obveznica i ostale dugoročne obveze, te dajemo tablični prikaz evidentiranih ukupnih obveza i obveza po emitiranim obveznicama.

u KM

UKUPNE OBVEZE	Obveze od dugoročnih obveznica	Obveze od dugoročnih vlastitih obveznica	Ukupne obveze od emitiranih obveznica	Ostale dugoročne obveze	Ukupne dugoročne obveze
	1	2	3 (1+2)	4	5 (3+4)
Emisija obveznica	620.000.000	0	620.000.000	0	620.000.000
Stara devizna štednja	53.883.431	31.777	53.915.208	87.683.763	141.598.971
Ratna potraživanja	211.940.853	7.608.591	219.549.444	1.955.313	221.504.757
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2016	885.824.284	7.640.368	893.464.652	89.639.076	983.103.728
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2015	920.726.256	8.756.771	929.483.026	87.683.763	1.017.166.789
Povećanje/Smanjenje u 2016. godini	-34.901.972	-1.116.403	-36.018.374	1.955.313	-34.063.061

OBVEZE PO EMITIRANIM OBVEZNICAMA	Obveze od emitiranih obveznica		Ukupne obveze	Evidentirane obveze od emitiranih obveznica	Razlika	Vlastite obveznice Min.fin.	Razlika
	1 (Glavnica)	2 (Kamata)	3 (1+2)	4	5 (4-3)	6	7 (5+6)
Emisija obveznica (dospjjeće 2017-2022)	620.000.000,00	0	620.000.000,00	620.000.000,00	0,00	0,00	0,00

Stara devizna štednja (dospijeće 2017-2018)	51.813.980,00	2.028.181,24	53.842.161,24	53.883.431,00	41.269,76	31.777,00	73.046,76
Ratna potraživanja(dospijeće 2017-2027)	195.417.760,00	24.131.683,66	219.549.443,66	211.940.852,66	-7.608.591,00	7.608.591,00	0,00

U 2016. godini Federacija BiH se zadužila po temelju tri **emisije obveznica** u ukupnom iznosu od 140.000.000 KM, uz kamatnu stopu od 1,85% do 3,42%, za što je prikupljeno 139.912.011 KM. Otplate su izvršene u iznosu od 40.000.000 KM, a kamate po istima iskazane su 19.489.500 KM. Nedospjeli dug po emitiranim obveznicama na dan 31.12.2016. godine iskazan je 620.000.000 KM (od 2017. do 2022. godine), od čega u 2017. godini na naplatu dospijeva 120.000.000 KM.

Po temelju **stare devizne štednje** iskazane su dugoročne obveze u iznosu od 141.598.971 KM od čega se 87.683.763 KM odnosi na verificirani dug, a 53.915.208 KM na emitirane obveznice. U odnosu na prethodnu godinu ukupan dug po temelju stare devizne štednje umanjen je za 130.407.171 KM.

Na poziciji ostale dugoročne obveze iskazan je **verificirani dug** koji predstavlja obveze za čije će se podmirenje u narednom razdoblju izvršiti emisija obveznica ili novčane isplate. Iako je tijekom 2016. godine evidentiran promet na ovom kontu, početno i krajnje stanje istog ostalo je nepromijenjeno (87.683.763 KM). Za izvršene novčane isplate (922.155 KM) istovremeno je izvršeno povećanje i smanjenje dugoročnih obveza, dok su obveze za glavnici po osmoj emisiji obveznica (18.765.388 KM) iskazane kao dug i stornirane. Navedeno upućuje na zaključak da navedena evidentiranja nisu izvršena na način kako je propisano Instrukcijom za knjiženje iz 2012. godine. Iako su tijekom revidirane godine izvršeni ispravci pogrešnih knjiženja iz prethodnih godina, revizijom je utvrđeno da je na poziciji verificiranog duga po temelju obveza stare devizne štednje (projekt 1000135) još uvijek iskazano dugovno stanje navedenih obveza u iznosu od 8.897.484 KM, zbog čega se može zaključiti da ni popis istih nije izvršen sukladno pozitivnim propisima.

U okviru **dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama po temelju stare devizne štednje** (53.915.208 KM) iznos od 53.883.431 KM iskazan je na poziciji dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama, a iznos od 31.777 KM odnosi se na obveznice u vlasništvu Ministarstva financija. U razdoblju 2009.-2016. godine za podmirenje duga po temelju stare devizne štednje izvršeno je ukupno osam emisija obveznica ukupne vrijednosti 904.319.452 KM (843.923.238 KM glavnice i 60.396.214 KM kamata), od čega je na naplatu dospjelo 850.477.291 KM (792.109.258 KM glavnice i 58.368.033 KM kamata), te stanje istih na dan 31.12.2016. godine iznosi 53.842.161 KM (51.813.980 KM glavnice i 2.028.181 kamata). **Uzimajući u obzir gore navedeno, dugoročne obveze po temelju emitiranih obveznica više su iskazane za 73.047 KM** (53.915.208 KM - 53.842.161 KM). Navedeni iznos sastoji se od stanja obveza od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva financija (31.777 KM) i obveza po prvoj i drugoj emisiji obveznica, koje su dospjele ali još uvijek nisu podmirene (41.270 KM). **Obveze od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva financija** iskazane su u iznosu od 31.777 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.116.403 KM, a nastale su kao rezultat grešaka prilikom emisije obveznica, te predstavljaju obveznice koje će naplatiti Ministarstvo financija u roku dospijeća. U revidiranoj godini, po ovom temelju, naplaćeno je 1.307.346 KM, te su za isti iznos umanjene dugoročne obveze po temelju obveznica u vlasništvu Ministarstva financija i iskazani su prihodi (ostale neplanirane uplate). S pozicije obveze od dugoročnih obveznica, u 2016. godini, po temelju grešaka u emisiji obveznica, stornirano je zaduženje od 188.896 KM i preneseno na obveznice u vlasništvu Ministarstva financija. Također, 31.12.2016. godine, evidentirano je povećanje dugoročnih obveza po temelju obveznica u vlasništvu Ministarstva financija u iznosu od 2.048 KM, a da za isti iznos nije umanjena pozicija dugoročnih obveza po temelju emitiranih obveznica, što nije sukladno pozitivnoj Instrukciji za knjiženje. **Dugoročne obveze po emitiranim obveznicama** po temelju stare devizne štednje iznose 53.883.431 KM (51.851.942 KM glavnica i 2.031.489 KM kamate) i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 129.290.769 KM. Obveze od dugoročnih obveznica po temelju stare devizne štednje u 2016. godini povećane su za obveze po osmoj emisiji obveznica u iznosu od 18.765.388 KM po temelju glavnice i 810.251 KM po temelju kamata. Evidentirano je smanjenje obveza po temelju dospjelih obveza po emitiranim obveznicama u iznosu od 146.423.037 KM glavnice i 3.600.747 KM kamata. Dana 31.12.2016. godine izdan je nalog za preknjižavanje pogrešno

evidentiranih obveza po temelju stare devizne štednje iz ranijih godina, a kao konačan efekt istog umanjen je dug za obveznice u vlasništvu Ministarstva finacija za 638.952.149 KM, te povećan dug po temelju glavnice za 601.783.486 KM i kamata 38.514.935 KM.

Zakonom o podmirenju obveza po temelju računa stare devizne štednje u FBiH definirano je da se proces verifikacije potraživanja i novčanih isplata stare devizne štednje (vođenje postupka u prvom i drugom stupnju), vrši sukladno odredbama **Uredbe o postupku verifikacije potraživanja po temelju računa stare devizne štednje u FBiH**. Proces verifikacije u prvom stupnju u FBiH vodi Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge AFIP d.d. Sarajevo (sada FIA), a u drugom stupnju Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje koja imenuju entitetske vlade, a također, mogu se imenovati dodatna povjerenstva ovisno od broja uloženih žalbi.

Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje (dva povjerenstva) formirala je Vlada FBiH 2006. godine (s početkom procesa verifikacije) i istima se konstantno produžava rok za verifikaciju. Zadatak Povjerenstava je da, kao drugostupanjsko tijelo, sukladno odredbama državnog Zakona o podmirenju obveza po temelju stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i novčanih isplata po temelju računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama tražitelja izjavljenih na odluke Agencija nadležnih u prvom stupnju. Prema Izvješću Povjerenstva, u razdoblju od 2006. godine zaprimljeno je 21.631 predmeta (žalbi), od čega 433 u 2016. godini. **U revidiranoj godini riješene su 433 žalbe, od čega je 276 odobreno i po istim verificiran dug od 4.196.655 KM, dok je 157 zahtjeva za verifikaciju odbijeno. U 2016. godini zaprimljeno je 76 sudbenih odluka po pokrenutim tužbama, te 321 predmet koji će se rješavati u 2017. godini.**

Zakonom o podmirenju obveza po temelju računa stare devizne štednje u FBiH propisano je da su entitetska ministarstva financija i Uprava prihoda Brčko Distrikta dužni, u svojim glavnim knjigama riznica, voditi redovnu evidenciju obveza računa stare devizne štednje na temelju dostavljenih izvješća od Agencija FIP i AFIP (sada FIA), a Ministarstvo je 2012. godine donijelo Instrukciju za knjiženje. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se dug evidentira na temelju pravosnažnih sudbenih presuda. Također, dug po staroj deviznoj štednji nije evidentiran ni na temelju Izvješća Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje, prema kojem ukupno odobrene verifikacije u revidiranoj godini iznose 7.434.807 KM za 2015. godinu i 4.196.655 KM za 2016. godinu. S obzirom na navedeno, može se zaključiti da nisu poštivani propisi kojima je ova oblast regulirana, kao ni pozitivna Instrukcija za knjiženje.

Dugoročne obveze po temelju **ratnih potraživanja** iskazane su u ukupnom iznosu od 221.504.757 KM i u odnosu na prethodnu godinu (225.160.647 KM) manje su za 3.655.891 KM. Ove obveze čine obveze od dugoročnih obveznica 211.940.853 KM, obveze po vlastitim obveznicama 7.608.591 KM (koje su nastale kao rezultat novčanih isplata, izvršenih po temelju pravosnažnih sudbenih presuda, koje su isplaćene prije roka dospijeća emitiranih obveznica) i ostale dugoročne obveze, koje predstavljaju verificirani dug, u iznosu od 1.955.313 KM. U 2016. godini iskazano je smanjenje duga po temelju dospjelih kamata po emitiranim obveznicama u iznosu od 4.883.369 KM i za izvršene isplate po pravosnažnim sudbenim presudama od 81.308 KM. Ostale dugoročne obveze povećane su za 1.525.841 KM, na temelju naloga od 01.12.2016. godine, za pravosnažne sudbene presude koje je Ministarstvo primilo u razdoblju od 17.06.2015. godine do 01.12.2016. godine. U revidiranoj godini izvršena su preknjižavanja za ispravke pogrešnih knjiženja i umanjenje duga za izvršene a neevidentirane isplate, te je usuglašeno ukupno stanje dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama (za koje je revizijom prethodnog razdoblja kontatirano odstupanje od 760.908 KM).

Za podmirenje obveza po temelju ratnih potraživanja, u prethodnom razdoblju, su izvršene četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti 195.417.760 KM. Obračunane su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitiranim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. S 31.12.2016. godine na naplatu je dospjelo 33.824.979 KM kamata, te ostatak duga iznosi 219.549.444 KM od čega se na glavnici odnosi 195.417.760 KM i kamate 24.131.684 KM. U 2017. godini na naplatu dospijevaju kamate u iznosu od 4.885.444 KM, a otpłata glavnice počinje u 2019. godini, kada dospijeva iznos od 45.747.789 KM.

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realiziranja unutarnjih obveza FBiH, 2009.

godine utvrđeno je da Ministarstvo finacija vrši verifikaciju ratnih potraživanja i nastavi s postupkom realiziranja potraživanja sukladno propisima koji reguliraju izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. Vlada FBiH je, u cilju utvrđivanja realnih obveza FBiH po ratnim potraživanjima i potpune implementacije Akcijskog plana za podmirenje pravosnažnih sudbenih presuda po temelju ratnih potraživanja, Zaključkom od 03.09.2013. godine, zadužila Federalno pravobraniteljstvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudbenih presuda, a Ministarstvo finacija da na temelju dostavljenih podataka sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH s prijedlogom mjera. Ministarstvo finacija nema informaciju o uspostavljanju registra sudbenih presuda od strane Federalnog pravobraniteljstva, a na temelju raspoloživih podataka sačinilo je Informaciju o ratnim potraživanjima, bez prijedloga mjera, koju je Vlada FBiH usvojila 28.12.2016. godine. Ovom Informacijom obuhvaćeni su podaci o emitiranim obveznicama za podmirenje obveza, obveznicama koje su prenesene u vlasništvo Ministarstva finacija, te da su za podmirenje preostalih 26 sudbenih presuda u iznosu od 2.002.181 KM u Proračunu FBiH za 2016. godinu planirana sredstva, koja su manjim dijelom realizirana iz razloga nedostatnih podataka za isplatu.

Zbog navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo finacija na temelju raspoloživih podataka o sudbenim izvršnim rješenjima i pravosnažnim sudbenim presudama po temelju ratnih potraživanja, izvršilo evidentiranje i o istom obavijestilo Vladu FBiH, ali isto ne raspolaže konačnim podacima o svim sudbenim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po temelju ratnih potraživanja, jer isto nema podatke da je Federalno pravobraniteljstvo uspostavilo registar sudbenih presuda.

Preporuka:

- *Ministarstvo finacija treba utvrditi stanje ostalih dugoročnih obveza, po pojedinačnim sudbenim presudama koje predstavljaju verificirani dug po temelju stare devizne štednje, te kontinuirano pratiti jesu li iznosi za otplatu ovog duga (nastali putem novčanih isplate i emisije obveznica) već uključeni u navedeno stanje verificiranog duga.*
- *Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom finacija treba uspostaviti redovnu komunikaciju s Federalnim pravobraniteljstvom, te osigurati tijek informacija iz registra sudbenih presuda (o pravosnažnim sudbenim presudama za ratna potraživanja, iznosu potraživanja i druge informacije o ovim presudama).*

7.7 Izvori sredstava

U konsolidiranoj bruto bilanci na dan 31.12.2016. godine izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu 247.402.298 KM dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 249.807.599 KM, te isti nisu usuglašeni za iznos od 2.405.301 KM.

Ostali izvori iskazani su u iznosu 379.107.480 KM, a vrijednost dugoročnih plasmana iskazana je 417.232.173 KM, te neusuglašenost između istih iznosi 38.124.693 KM.

U bilanci stanja izvori stalnih sredstava iskazani su kao negativna vrijednost od -5.707.028.767 KM, što znači da su primici od kreditnih zaduženja premašili vrijednost imovine i predstavljaju prikaz akumuliranog negativnog financijskog rezultata izvršenja Proračuna Federacije BiH na dan 31.12.2016. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obveza iznad ostvarenih prihoda tijekom dužeg razdoblja.

Preporuka:

- *Proračunski korisnici kod kojih nije usuglašeno stanje sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava i stanje dugoročnih plasmana i ostalih izvora sredstava trebaju izvršiti usuglašavanje istih.*

7.8 Popis sredstava i obveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisana je obveza proračunskih korisnika da obvezno

jednom godišnje, sa stanjem na dan 31.12. usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Revizijom finansijskih izvješća za 2016. godinu kod određenog broja korisnika zaključeno je da su imenovani članovi povjerenstava za popis osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja popisuju ili njihovi neposredni rukovoditelji, čime nisu ispoštivane odredbe članka 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članka 68. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna.

Evidentno je odsustvo pripremnih radnji za provođenje popisa, postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i potraživanja nije potpun, usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije cijelovito, prisutno je kašnjenje knjigovodstvenog evidentiranja utvrđenih razlika.

Nedostatak vjerodostojne dokumentacije (ZK izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo vlasništvo i posjed nad građevinama, otežavaju utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja nekretnina **kod Ministarstva obrazovanja i znanosti i Ministarstva financija. U Ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata**, iako je Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija Prethodnog FMO-a iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno da će ministar formirati Povjerenstvo za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od Prethodnog FMO-a, a Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine, ni tijekom 2016. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu Prethodnog FMO-a i nije utvrđen konačan status predmetne imovine.

U **Ministarstvu prometa i komunikacija** revizijom je utvrđeno da za stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 10.586.001 KM nije izvršen popis stalnih sredstava, odnosno nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja, a samim time nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava danih na korištenje Agenciji - BHANSA. Iz Ministarstva je dopisom od 01.02.2017. godine traženo od Agencije - BHANSA da izvrši popis stalnih sredstava i sitnog inventara koji su u vlasništvu Ministarstva i dostave primjerak popisnih listi. Međutim, navedeno od strane Agencije - BHANSA nije urađeno. Također, u izvješću o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara zaključeno je da je za ukradena stalna sredstva koja se nalaze na korištenju u Agenciji - BHANSA, Povjerenstvo dalo prijedlog za preknjižavanje na stalna sredstva privremeno izvan uporabe do rješavanja pitanja krađe (nabavne i ispravka vrijednosti u iznosu 84.781 KM), od čega se 35.347 KM odnosi na putničko vozilo marke Volkswagen – Golf V otuđeno u prosincu 2016. godine i 49.434 KM na Agregat FG Wilson LH 14 koji je otuđen još u 2015. godini. Iako su navedena sredstva ukradena nije utvrđen manjak, odnosno stvarno stanje.

Obavljenom revizijom u **Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta** smo utvrdili da u Izvješću popisnog povjerenstva nisu utvrđene razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja dugoročnih plasmana i potraživanja od krajnjih korisnika za plasirana kreditna sredstva, iako je utvrđena neusuglašenost. Utvrđeno je da je stvarno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH na dan 31.12.2016. godine iznosilo 3.524.368 KM, od čega stanje sredstava na računu naplaćene glavnice (povrata kredita) 1.524.368 KM i stanje na računu namjenskog dugoročnog depozita 2.000.000 KM¹³. Također je utvrđeno da stanje potraživanja od krajnjih korisnika po temelju kreditnih plasmana na dan 31.12.2016. godine iznosi 15.089.518 KM. **Utvrđeno je da iskazano knjigovodstveno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH i potraživanja od krajnjih korisnika po temelju kreditnih plasmana nije usuglašeno sa stvarnim što je posljedica neadekvatnih knjiženja.**

Navedeno ukazuje da popisna povjerenstva nisu obavila povjereni zadatak sukladno propisima, u većini slučajeva preuzeli su knjigovodstvene evidencije pojedinih pozicija i nisu utvrdile stvarno stanje istih, što ukazuje da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, niti je popis na dan 31.12.2016. godine izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

¹³ U navedenom stanju dugoročnog depozita nisu obuhvaćena, na teret fiskalne 2016. godine, doznačena sredstva Banci 12.01.2017. godine u iznosu od 2.000.000 KM.

Preporuka:

- *Popis imovine, obveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano.*

8. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Na izvanbilančnoj evidenciji, u konsolidiranoj bruto bilanci, s 31.12.2015. godine iskazano je 6.690.758.873 KM. U bruto bilanci Riznice iskazano je 6.456.135.449 KM, i najvećim dijelom odnosi se na primljene mjenice za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 4.032.540.893 KM, izdana jamstva za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 97.160.696 KM, dugoročne obveze Federacije BiH od krajnjih korisnika kredita, kojima je Federacija BiH, po temelju subsidijarnih sporazuma, ustupila na korištenje kreditna sredstva u iznosu od 2.319.729.107 KM.

Imovina oduzeta u postupku prinudne naplate iskazana je u iznosu od 84.154.571 KM.

Na izvanbilančnoj evidenciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazano je 73.630.274 KM i predstavlja ukupnu nabavnu vrijednost svih građevinskih objekata i zemljišta Zavoda za platni promet FBiH (u daljnjem tekstu: Zavod).

Obveze Federacije BiH po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja iskazane su u iznosu od 41.650.175 KM i u odnosu na prethodnu godinu (39.906.738 KM) veće su za 1,7 milijuna. Evidentiranje istih na izvanbilančnoj evidenciji nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, jer su obveze po pravosnažnim sudbenim presudama dospjele, i trebaju se evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je obveze po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i sudbenih izvršnih rješenja, koje nisu unesene u aplikaciju Riznice, u ukupnom iznosu od 32.106.538 KM. **Obveze po transferima koje su trebale biti iskazane na poziciji rashoda iznose 19.239.857 KM, a odnose se na nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2016. godine (10.987.516 KM), nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2015. godine (273.075 KM), nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2014. godine (7.918.403 KM) i ostale nerealizirane zahtjeve (60.863 KM).** Ostale nerealizirane obveze Ministarstva odnose se na: Program samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi iz 2015. godine (833.281 KM), potencijalne zahtjeve iz 2012. godine (11.139.616 KM), obveze na ugovore i naknade za povjerenstva (82.425 KM), obveze po pravosnažnim presudama po temelju radnih odnosa (761.358 KM).

Dospjele nepodmirene obveze nastale po temelju emitiranih obveznica stare devizne štednje iskazane su u iznosu od 4.196.109 KM (4.095.175 KM glavnica i 100.934 KM kamate). Navedene obveze nisu mogle biti podmirene u roku dospijeća iz razloga nedostatka svih potrebnih podataka o osobi kojoj se isplata trebala izvršiti ili pogrešno upisanih podataka (matični broj, broj računa i slično).

Ministarstvo financija iskazalo je 2.043.926 KM što se odnosi na federalne upravne taksene marke u iznosu od 1.074.976 KM i mjenice u iznosu od 968.950 KM.

Obveze koje su izvjesne, a nastale su na temelju rješenja i potpisanih ugovora, sudbenih i izvršnih rješenja ne mogu se smatrati potencijalnim obvezama i iste se trebaju iskazati kao obveze. Dospjele obveze se trebaju knjižiti u bilančne evidencije, na pripadajuće pozicije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (neovisno o plaćanju), članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, dok se potencijalne obveze mogu iskazati na izvanbilančnoj evidenciji, ali se iste moraju i objaviti.

Preporuke:

- *Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Obveze, odnosno rashode stvarati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Proračuna, te iste iskazivati u razdoblju kada je obveza i nastala neovisno od plaćanja.*

9. JAVNE NABAVE

Nabavu roba, usluga i ustupanje radova korisnici Proračuna FBiH bili su dužni provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama. Odredbe navedenog Zakona i propisa vezanih za provedenje javnih nabava u 2016. godini nisu u potpunosti primjenjivani kod: Parlamenta FBiH, Ureda predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH, Vlade FBiH, Ministarstva pravde, Ministarstva financija, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva zdravstva, Ministarstva trgovine, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva obrazovanja i znanosti, Vrhovnog suda FBiH, Federalne uprave za geodetske i imovinske pravne odnose, te Kazneno-popravnih zavoda.

Kod većeg broja proračunskih korisnika utvrđeno je zaključivanje ugovora s odabranim dobavljačima u drugoj polovici ili pred sam kraj proračunske godine na razdoblje koji zahvaća dvije fiskalne godine, **što nije sukladno članku 17. stavak (3) Zakona o javnim nabavama s obzirom da obveze koje dospijevaju u sljedećim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje proračuna.** Navedeni način preuzimanja obveza nije sukladan članku 6. stavak 4. Zakona o proračunima u FBiH po kojem proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

Najčešći utvrđeni propusti u dijelu sačinjavanja plana nabave, provođenja postupka javne nabave, te zaključivanja i realiziranja ugovora su sljedeći:

- ne donošenje plana nabava ili kašnjenje u donošenju istog, planovi nabava ne sadrže sve provedene postupke, značajne izmjene plana nabava vršene su bez detaljnih obrazloženja;
- kod imenovanja članova povjerenstva nije se vodilo računa da najmanje jedan član povjerenstva posjeduje posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabave;
- nije poštivan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača kod postupaka nabave motornih vozila;
- vršene su nabave roba i usluga bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavama, dijeljenje predmeta nabave protivno odredbama članka 15. točka 6. Zakona; primjenom izravnog postupka nabave nije zadovoljen princip nediskriminacije; kod provođenja pregovaračkih postupaka nisu osigurani dokazi da se pregovaranje zaista i dogodilo;
- zaključeni ugovori s dobavljačima nemaju precizirano razdoblje važenja i ukupnu vrijednost ugovora; nedostatak unutarnjih kontrola prilikom realiziranja zaključenih ugovora (nabavljeni robe i materijali, koji nisu sadržani u ponudi dobavljača; fakturirane količine i cijene dobara i usluga ne odgovaraju cijenama i količinama koje su ugovorene i prihvaćene u ponudi putem provedenih postupaka); nepoštivanje zakonskih i podzakonskih propisa kod dostavljanja i objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora i izvješća o postupcima javnih nabava.

Preporuka:

- *Potrebno je da proračunski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavama i prate realiziranje zaključenih ugovora, te blagovremeno donešu Plan nabava i započnu proceduru nabave.*

10. OSTALI NALAZI

10.1 Realiziranje obveza po temelju prestanka rada prethodnog Federalnog ministarstva obrane

Zakonom o obrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o obrani FBiH, prenesene su nadležnosti iz oblasti obrane s entitetske na državnu razinu i istima je regulirano da Vlada FBiH s Vijećem ministara BiH potpiše akte potrebne za okončanje raspolažanja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Navedenim propisima Vlada FBiH je odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obveze Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH nastale do 01.01.2006. godine. Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine utvrđeni su poslovi Prethodnog FMO-a koje preuzima Federacija BiH i za izvršenje istih zaduženi su Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (za pokretnu i nepokretnu imovinu Prethodnog FMO-a); Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (za poslove sektora VOM, poslove uprava i terenskih odjela) i Federalno ministarstvo financija (financijski poslovi).

Iako je prijenos nadležnosti iz oblasti obrane na državnu razinu izvršen prije više od 10 godina, još uvijek navedene institucije nisu okončale aktivnosti koje su im dane u nadležnost, te navodimo sljedeće:

- 1) **Ministarstvo financija nije okončalo financijske poslove s obzirom da:**
  - Bilančne pozicije navedenih institucija još uvijek nisu zatvorene (**Potraživanja Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH** iskazana su u iznosu od 7.754.260 KM; **Obveze Prethodnog FMO-a** (64.450.992 KM), **Vojske FBiH** (705.341 KM) i **Obavještajno-sigurnosne službe FBiH** (6.832.573 KM) na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 71.988.906 KM; stalna sredstva, novac i ostale);
  - Proračunom FBiH za 2016. godinu odobrena su sredstva za podmirenje **općih obveza (neisplaćenih plaća i naknada zaposlenika Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obveza prema dobavljačima nastalih u razdoblju od 01.04.1996. godine do 31.12.2002. godine)**, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu podmirenja unutarnjih obveza FBiH utvrđeno da će se opće obveze po temelju unutarnjeg duga podmiriti do kraja 2008. godine;
  - **Rješenjem Ministrice od 26.12.2016. godine imenovano je Povjerenstvo za popis, usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Riznice svih realiziranih obveza Prethodnog FMO-a po temelju neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2016. godinu.** Navedeno povjerenstvo izvršilo je samo popis podmirenih obveza za plaće i naknade plaća u iznosu od 6.313 KM, koje se iskazuju kao unutarnji dug. Realiziranje istih evidentira se na poziciji otplata unutarnjeg duga i za iste je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obveza iskazanih u brutobilanci Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH u korist financijskog rezultata;
  - Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi Ministarstvo financija je iskazalo realiziranje preuzetih obveza Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH – doprinosi PIO/MIO (561.837 KM), izvršenje sudbenih presuda po temelju neisplaćenih plaća Vojsci FBiH (7.972 KM) i izvršenje sudbenih presuda po temelju obveza prema dobavljačima (8.071 KM), ali iste nisu obuhvaćene naprijed navedenim popisom povjerenstva, niti je na temelju ovih podmirenih obveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obveza Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH;
  - **U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po temelju nepodmirenih obveza po temelju plaća i naknada i obveza prema dobavljačima naprijed navedenih organa, koji su prešli na državnu razinu, a također nije izvršen niti popis istih s 31.12.2016. godine;**
  - **Iz prezentiranog Izvješća o izvršenom popisu nepodmirenih obveza po temelju sudbenih presuda i izvršnih rješenja kao i povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstvenom računu Riznice zaprimljenih u Riznici Ministarstva financija sa stanjem na dan 31.12.2016. godine ne može se utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH;**
  - **Ministarstvo financija nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31.10.2013. godine jer nije sačinilo informaciju o stanju realiziranja preporuka koje se odnose na financijske obveze iz**

Izvješća o reviziji finansijskih izvješća Prethodnog FMO-a za 2005. godinu.

S obzirom na naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obveza Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, kao ni da je izvršena verifikacija obveza (obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i naknade zaposlenika i ostale obveze) i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice u knjigovodstvenim evidencijama institucija koje su prešle na državnu razinu, a što u konačnici ima utjecaja na iskazani finansijski rezultat Proračuna FBiH u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

- 2) Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH je u razdoblju 2006.-2016. godine samo djelomično obavila povjereni joj zadatak, s obzirom da od strane Vlade FBiH i drugih nadležnih institucija na federalnoj i državnoj razini nisu osigurani preduvjeti za konačno rješavanje pokretne i nepokretne imovine Prethodnog FMO-a.
- 3) Vlada FBiH je Odlukom od 12.12.2013. godine zadužila „Tehničko remontni zavod“ d.d. Hadžići da putem povjerenstva preuzme neraspoređenu pokretnu (neborbenu) imovinu Prethodnog FMO-a, te da aktivnosti preuzimanja i prodaje imovine vodi u suradnji s Ministarstvom obrane BiH. S obzirom da već drugu godinu za redom nije prezentirana informacija o stanju i kretanju navedene imovine, ne može se potvrditi zainteresiranost Vlade FBiH za postupanje po gore navedenoj odluci.
- 4) U proteklih 10 godina nisu izvršene izmjene i dopune Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Vlada FBiH u dijelu proširivanja nadležnosti Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata kako bi isto na zakonit način preuzele poslove Prethodnog FMO-a iz oblasti vođenja evidencija, upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja. Kako se nadležnost ministarstva uređuje odredbama naprijed navedenog Zakona, Ustavni sud FBiH je stavio izvan snage uredbe Vlade FBiH iz prethodnog razdoblja, kojima su poslovi Prethodnog FMO-a dani u nadležnost Ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata.

S obzirom na navedeno, može se zaključiti da aktivnosti Federacije BiH koje se odnose na imovinu, obveze i potraživanja Prethodnog FMO-a, još uvjek nisu okončane, što negativno utječe na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je u nadležnosti Federacije BiH, kao i štetne posljedice za Proračun FBiH zbog izdvajanja sredstava po temelju zateznih kamata i sudbenih troškova za nepodmirene obveze i nedovoljnu naplatu prihoda po temelju korištenja poslovnih prostora. Navedeno u konačnici utječe na istinit i točan prikaz stanja imovine, obveza i potraživanja Proračuna FBiH.

Preporuke:

- *Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s nadležnim institucijama osigura neophodne preduvjete kako bi Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata okončali zadatke povjerene im Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine, a u vezi Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH.*
- *Ministarstvo financija treba utvrditi točan iznos bilančnih pozicija Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH i iste iskazati, te sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danima u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.*

10.2 Projekti financirani kreditnim i grant – sredstvima

U postupku revizije utvrđeno je da nositelji aktivnosti u procesu izrade programa javnih investicija, iz članka 5. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija¹⁴, nisu poštivali odredbe navedene Uredbe, zbog čega je Program javnih investicija FBiH za 2016.-2018. godinu usvojila Vlada FBiH tek 03.12.2015. godine, na prijedlog Ministarstva financija od 10.11.2015. godine. Nositelji aktivnosti u procesu izrade programa u propisanom roku nisu dostavili

¹⁴ „Službene novine Federacije BiH“ broj 106/14

popunjene IP obrasce, zbog čega je Nacrt Programa javnih investicija Vladi FBiH dostavljen sa zakašnjenjem i isti je usvojen tek 27.08.2015. godine.

Program sadrži podatke o ukupno 85 projekata. Ukupna vrijednost svih projekata je 15.270,62 milijuna KM, od čega se 12.002,59 milijuna KM odnosi na 39 kandidiranih projekata i 3.268,04 milijuna KM na 46 projekata u implementaciji. Planirano je da će u razdoblju 2016.-2018. godina na projekte u implementaciji biti utrošeno ukupno 1.604.719.909 KM (u 2016. godini 682.683.761 KM, u 2017. godini 515.494.628 KM i u 2018. godini 406.541.520 KM).

Prema prezentiranim podacima, na projekte koji su uključeni u Program javnih investicija FBiH za 2016.-2018. godinu, utrošeno je 306,59 milijuna KM (45% od plana) od čega se 64,46 milijuna KM odnosi na završene projekte, a 242,13 milijuna KM na projekte u implementaciji.

U program javnih investicija nisu bili uključeni projekti s najvećim stupnjem pripremljenosti jer nisu propisani kriteriji kojima bi prednost za uključivanje u prioritetne projekte imali projekti čija bi implementacija bila izvjesnija u godinama na koje se odnosi program javnih investicija. Odredbe Uredbe nisu se adekvatno primjenjivale, s obzirom da su dokazi o stupnju pripremljenosti projekata za realiziranje, kao jedan od propisanih uvjeta za kandidiranje projekata bili dostupni ali se nisu koristili kod izbora projekata u PJI. Ističemo da za projekte koji se financiraju iz kreditnih sredstava, stupanj pripremljenosti projekta za realiziranje ima važnu ulogu u cilju smanjivanja pristojbe na nepovučena sredstva, koja je u 2016. godini iznosila 1.979.356 KM.

Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su, u najvećem broju slučajeva, implementatori projekta dostavljali IP obrazac, ali nisu adekvatno izvješćivali o realiziranju projekata, o razlozima eventualnog odstupanja u odnosu na planirane aktivnosti, niti su tromjesečno dostavljali izvješća propisana člankom 39. Zakona o izvršenju Proračuna u FBiH za 2016. godinu.

Utvrđeno je kašnjenje i nizak stupanj realiziranja projekata, te da su postavljeni nerealni planovi i da pojedini implementatori ne pristupaju na adekvatan način planiranju realiziranja projekata, da utrošak sredstava za određene projekte nije planiran, ali da je za iste na kraju godine dostavljen podatak o značajnom iznosu utrošenih sredstava.

Pojedini projekti iz nadležnosti Ministarstva prometa i komunikacija koji su realizirani u 2016. godini nisu objavljeni u Aneksu Proračuna FBiH za razdoblje 2016.-2018. godina (izgradnja projekta Sarajevska zaobilaznica koja je realizirana u vrijednosti od 16.141.327 KM). Također, Projekt „Nabava vagona nagibne tehnike“ Talgo, koji nije planiran Aneksom Proračuna FBiH, započet je 27.12.2006. godine. Navedeno upućuje na zaključak da Ministarstvo nije s Federalnim ministarstvom financija usuglasilo projekte iz nadležnosti, sve s ciljem točnog objavljivanja u Aneksu Proračuna FBiH za razdoblje 2016.-2018. godina.

Za dva projekta iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (projekt „Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja“ i projekt „Mala komercijalna poljoprivreda“), koji su završeni tijekom 2008. i 2009. godine, ostala je aktivna kreditna linija plasiranih sredstava finansijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama). Sredstva po navedenim projektima iznose 12.637.755 KM i 1.823.993 EUR, ali do okončanja revizije predmetnog Ministarstva nije bilo dalnjih aktivnosti i nije dokumentirano da su ugovori raskinuti i da je izvršen povrat sredstava. Također, ne može se potvrditi način korištenja izvršenog replasmana sredstava po projektu „Mala komercijalna poljoprivreda“ putem Nove banke Banja Luka.

Pojedina ministarstva, za znatna sredstva po razvojno – investicijskim projektima iz svoje nadležnosti nisu uspostavila knjigovodstvenu evidenciju i sačinila finansijska izvješća, te iste dostavila nadležnim institucijama, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo okoliša i turizma, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove).

Određena ministarstva nisu, sukladno člancima 3. i 19. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija, uspostavila jedinicu za upravljanje projektima ni usuglasila svoje pravilnike o unutarnjem ustrojstvu s navedenom uredbom (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove nisu u okviru vlastite organizacije uspostavili organizacijsku jedinicu; Ministarstvo

poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva formiralo je Jedinicu za rukovođenje projektima ali ista još uvijek nije popunjena; Ministarstvo rada i socijalne politike istu nije blagovremeno organiziralo; Ministarstvo okoliša i turizma je ustrojilo jedinicu za implementaciju projekata, ali ipak za određene poslove angažira vanjske suradnike).

Gore navedeno ukazuje da Ministarstvo financija i ministarstva nadležna za implementaciju projekata u 2016. godini nisu postupali sukladno utvrđenim nadležnostima u dijelu planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvješćivanja nad razvojno – investičkim projektima.

Preporuka:

- *Poštivati pozitivne zakonske propise vezane za razvojno – investicijske projekte, a izvješća o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realiziranja projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje.*

11. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada FBiH se očitovala na Nacrt Izvješća o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu dopisom broj 01-14-914/17 od 21.08.2017. godine. Uz navedeni Dopis dostavljena su pojedinačna očitovanja federalnih proračunskih korisnika bez dodatne dokumentacije.

Na navedeni Nacrt izvješća također se očitovalo Federalno ministarstvo financija aktom broj: 01-14-3-5376/17 od 14.08.2017. godine.

U očitovanjima su dani komentari i dodatna obrazloženja za određeni broj nalaza i preporuka. S obzirom da nije dostavljena dodatna dokumentacija, niti su dana adekvatna obrazloženja ovo Izvješće predstavlja Konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu.

Rukovoditelj Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Anisa Prasko, dipl.oec - vođa tima
Amira Muhić, dipl.oec - član tima

IV PRILOG
KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I
PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu						
Naziv institucije: Proračun FBiH						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Postota k (3/2x 100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	-113.866.443	94,1	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	-20.087.112	98,6	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	-	-	-	-	-	
Porezi na dobit poduzeća	-	-	-	-	-	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-	-	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	-	-	-	-	-	
4. Porez na imovinu	-	-	-	-	-	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	-	-	
6. Porez na dohodak	-	-	-	-	-	
7. Prihodi od neizravnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	-28.924.625	97,9	
8. Ostali porezi	360.000	363.218	0	3.218	100,9	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	473.468.612	379.684.891	326.038.854	-93.783.722	80,2	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	-83.135.217	77,0	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	290.811.134	270.906.132	235.904.794	-19.905.002	93,2	
Ostali prihodi od imovine	5.502.700	7.486.657	2.608.552	1.983.957	136,1	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i udjela u kapitalu	468.305	252.723	70.873	-215.582	54,0	
Naknade primljene od pozajmica i udjela u kapitalu	-	-	-	-	-	
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	-	-	-	-	-	
Prihodi od privatizacije	65.000.000	1.410	29.778	-64.998.590	0,0	
Prihodi po temelju premije i provizije za izdana jamstva	-	-	-	-	-	
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	96.365.640	82.153.934	72.576.458	-14.211.706	85,3	
Administrativne pristojbe	18.198.695	16.087.050	10.647.492	-2.111.645	88,4	
Sudbene pristojbe	41.958	38.932	38.093	-3.026	92,8	
Komunalne naknade i pristojbe	-	-	-	-	-	
Ostale proračunske naknade i pristojbe	6.940.883	15.763.335	8.623.474	8.822.452	227,1	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	42.737.423	18.568.125	20.386.220	-24.169.298	43,4	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	16.261.289	19.835.916	19.249.500	3.574.627	122,0	
Neplanirane uplate –prihodi	12.185.392	11.860.577	13.631.679	-324.815	97,3	
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	-378.637	97,5	
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	3.941.839	-	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	39.520	43.910	610.916	4.390	111,1	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	-	-	-	-	-	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	-	43.910	-	43.910	-	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	-	-	-	-	-	
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	-	-	-	-	-	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	-	-	-	-	-	
16. Donacije	39.520	0	610.916	-39.520	0,0	
II. RASHODI (od 1 do 7)						
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.660	-160.125.180	89,6	
Bruto plaće i naknade plaća	208.223.706	199.174.205	203.467.239	-9.049.501	95,7	
Naknade troškova zaposlenih	180.304.274	173.836.244	178.055.023	-6.468.030	96,4	
Putni troškovi	27.919.432	25.337.961	25.412.216	-2.581.471	90,8	
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	22.354.219	21.532.838	21.879.345	-821.381	96,3	
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	-12.900.209	86,0	
Izdaci za energiju	2.883.576	2.274.206	2.214.776	-609.370	78,9	
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	6.079.120	5.205.014	5.497.961	-874.106	85,6	
Nabava materijala i sitnog inventara	5.914.569	5.233.909	5.582.918	-680.660	88,5	
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	16.038.381	15.064.037	12.818.234	-974.344	93,9	
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	3.006.984	1.809.795	2.200.346	-1.197.189	60,2	
Izdaci za tekuće održavanje	8.307.151	7.450.615	7.418.886	-856.536	89,7	
	4.442.707	3.747.348	3.858.860	-695.359	84,3	

	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.992.592	1.431.756	1.353.418	-560.836	71,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	-6.451.809	85,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	-109.685.805	89,8
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	392.603.232	336.187.064	334.041.978	-56.416.168	85,6
	Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.423	-4.363.535	99,1
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	443.038	102,0
	Potpore javnim poduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	-2.113.480	94,4
	Potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	-42.216.580	65,9
	Potpore finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Tekući transferi u inozemstvo	-	1.394.984	1.020.469	1.394.984	-
	Drugi tekući rashodi	29.882.951	23.468.887	23.066.942	-6.414.064	78,5
5.	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	-1.693.146	1
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	2.020.000	1.598.139	1.584.787	-421.861	79,1
	Kapitalni transferi pojedincima	2.000.000	1.984.000	1.912.000	-16.0000	99,2
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	2.900.000	1.646.716	1.657.562	-1.253.284	56,8
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	6.140.000	6.138.000	-	-2.000	100,0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi u inozemstvo	-	-	-	-	-
6.	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	-20.820.138	82,7
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	92.120.566	77.043.281	67.014.947	-15.077.285	83,6
	Izdaci za inozemne kamate	2.752.410	2.597.533	2.782.373	-154.877	94,4
	Kamate na domaće pozajmljivanje	24.974.336	19.886.360	14.166.144	-5.087.976	79,6
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim jamstvima	500.000	-	-	-500.000	0,0
7.	Tekuća proračunska rezerva	5.155.000	-	-	-	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.389	46.258.737	112,0
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	-	-	-	-	-
	Ostali kapitalni primici	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	-20.047.312	32,0
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	-	-	-1.000	-
	Nabava građevina	7.569.500	-	176.978	-7.569.500	0,0
	Nabava opreme	12.017.835	6.046.558	2.980.791	-5.971.277	50,3
	Nabava ostalih stalnih sredstava	1.350.000	1.122.976	810.100	-227.024	83,2
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	4.960.765	1.904.097	1.374.819	-3.056.669	38,4
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	3.598.010	376.167	1.708.144	-3.221.843	10,5
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	-20.060.582	31,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	356.025.838	422.345.156	269.217.555	66.319.318	118,6
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	-	-	-	-	-
1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po temelju udjela u dionicama javnih poduzeća	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po temelju udjela u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od ostalih oblika domaćeg pozajmljivanja	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	-2.639.300	84,0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupnju dionica javnih poduzeća	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupnju dionica privatnih poduzeća i udjeli u zajedničkim ulaganjima	6.087.000	3.447.700	2.207.250	-2.639.300	56,6
	Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	0	100,0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	-	-	-	-	-
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	2.639.300	84,0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	-29.574.378	95,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.622.860	242.637.101	353.679.794	14.241	100,0

Zajmovi primljeni kroz Državu	102.521.201	102.521.201	-	0	-
Primici od inozemnog zaduživanja	101.569	203.890	43.956.020	102.231	200,6
Primici od domaćeg zaduživanja	140.000.000	139.912.010	309.723.773	-87.990	99,9
Primici od kratkoročnog zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
Primici od inozemnog zaduživanja	-	-	-	-	-
Primici od domaćeg zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
2. Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	-25.484.324	97,2
Otplate dugova primljenih kroz Državu	404.831.210	387.028.465	307.986.212	-17.802.745	95,6
Vanjske otplate	3.952.220	4.041.644	4.514.463	89.424	102,3
Otplate domaćeg pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	-396.860	99,9
Otplate unutarnjeg duga	163.178.268	155.904.125	125.516.021	-7.274.143	95,5
Otplate duga po izdanim jamstvima	100.000	-	-	-100.000	0,0
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	-4.090.054	101,3
UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (A+B+C)	20.100.000	84.968.564	89.821.607	64.868.564	

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu odobrilo dana 14.03.2017.godine.

Ministrica financija:
Jelka Miličević

Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Proračun FBiH

Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	402.209.498	319.339.428	126,0
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	224.258.557	204.821.763	109,5
2.Vrijednosni papiri	-	-	-
3.Kratkoročna potraživanja	122.804.294	77.742.749	158,0
4.Kratkoročni plasmani	36.572.131	35.991.182	101,6
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	759.934	759.934	100,0
6.Zalihe materijala i robe	-280	-26.760	
7.Zalihe sitnog inventara	280	26.760	
8.Kratkoročna razgraničenja	17.814.582	23.799	74854,9
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.113.130.068	1.282.869.755	86,8
9.Stalna sredstva	473.324.599	476.889.711	99,3
10.Ispravak vrijednosti stalnih sredstava	223.517.000	213.085.035	104,9
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	249.807.599	263.804.677	94,7
12.Dugoročni plasmani	417.232.173	422.432.518	98,8
13.Ispравak vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	417.232.173	422.432.518	98,8
15.Vrijednosni papiri	932.944	932.944	
16.Ispравak vrijednosti vrijednosnih papira	531.987	508.001	
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	400.958	424.943	
18.Dugoročna razgraničenja	445.689.338	596.207.617	74,8
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6
II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	517.830.418	507.651.433	102,0
19.Kratkoročne tekuće obveze	181.122.700	221.979.536	81,6
20.Obveze po temelju vrijednosnih papira	-	-	-
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	120.873.050	101.295.837	119,3
22.Obveze prema zaposlenicima	90.410.485	91.034.110	99,3
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
24.Kratkoročna razgraničenja	125.424.183	93.341.950	134,4
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	6.315.265.908	6.389.413.819	98,8
25.Dugoročni krediti i zajmovi	6.143.512.238	6.203.098.128	99,0
26.Ostale dugoročne obveze	93.160.624	90.920.052	102,5
27.Dugoročna razgraničenja	78.593.046	95.395.639	82,4
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	-5.317.756.760	-5.294.856.069	100,4
28.Izvori stalnih sredstava	-5.707.028.767	-5.595.829.095	102,0
29.Ostali izvori sredstava	379.107.480	384.116.232	98,7
30.Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	10.164.527	-	-
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	-	83.143.205	0,0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

**Ministrice financija:
Jelka Miličević**

Izvješće o novčanim tijekovima

Razdoblje izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Proračun FBiH

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	1.810.651.635
2	Prihodi od poreza	1.430.922.836
3	Neporezni prihodi	375.741.010
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	43.910
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po temelju zaostalih obveza	3.943.879
7	Kapitalni primici i transferi (8)	53.246
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	53.246
9	Financiranje (od 10 do 12)	563.048.482
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.637.101
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	320.411.381
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.373.753.363
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.458.912.368
16	Plaći i naknade troškova zaposlenih	215.762.405
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	21.754.955
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	75.373.030
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.037.574.804
20	Kapitalni transferi	8.920.000
21	Izdaci za kamate	99.527.174
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.428.334
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	5.428.334
24	Financiranje (25 + 26)	889.975.867
25	Izdaci za finansijsku imovinu	3.447.700
26	Izdaci za otplate dugova	886.528.167
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.354.316.569
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	19.436.794
29	STANJE NOVCA NA POČETKU GODINE	204.821.763
	STANJE NOVCA NA KRAJU GODINE (28 + 29)	224.258.557

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica financija:

Jelka Miličević

Pregled realiziranih tekućih transfera

Red.br.	Institucija	Tekući transferi drugim razinama vlasti	Tekući transferi pojedincima	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	Potpore javnim poduzećima	Potpore privatnim poduzećima	Tekući transferi u inozemstvo	Drugi tekući rashodi	Ukupno
1	Parlament FBiH		111.040	116.300				422.585	649.925
2	Predsjednik i potpredsjednici FBiH	137.378	124.500	282.940				30.974	575.792
3	Vlada Federacije BiH	170.000	36.000	687.650		1.500		149.725	1.044.875
4	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		5.000	11.300				323.888	340.188
5	Federalno ministarstvo pravde			4.100.000				88.148	4.188.148
6	Federalno ministarstvo financija	17.065.309		5.089.990				11.494.585	33.649.884
7	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije				10.565.312			137.140	10.702.452
8	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				22.860.000			509.445	23.369.445
9	Federalno ministarstvo zdravstva	33.384.887					1.394.984	80.564	34.860.435
10	Federalno ministarstvo trgovine			70.000				60.338	130.338
11	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.750.000						82.118	5.832.118
12	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		17.169			70.211.857		182.206	70.411.232
13	Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata		306.721.367	2.193.400				420.756	309.335.523
14	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	1.000.000	94.350	350.000		11.492.390		56.141	12.992.881
15	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	264.191.067	137.693.907	2.825.000	2.359.807			149.828	407.219.609
16	Federalno ministarstvo kulture i sporta	6.443.000		2.157.000				102.219	8.702.219
17	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica		21.582.931					140.412	21.723.343
18	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti	3.131.328		3.797.567				116.327	7.045.222
19	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.789.096						90.232	4.879.328
20	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH							851.557	851.557
21	Vrhovni sud FBiH							74.551	74.551

<i>Red.br.</i>	<i>Institucija</i>	<i>Tekući transferi drugim razinama vlasti</i>	<i>Tekući transferi pojedincima</i>	<i>Tekući transferi neprofitnim organizacijama</i>	<i>Potpore javnim poduzećima</i>	<i>Potpore privatnim poduzećima</i>	<i>Tekući transferi u inozemstvo</i>	<i>Drugi tekući rashodi</i>	<i>Ukupno</i>
22	Sudbena policija							620.683	620.683
23	Federalni agromediterski zavod							65.698	65.698
24	Federalni hidrometeorološki zavod							141.803	141.803
25	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove							19.586	19.586
26	Financijska policija							4.021	4.021
27	Kazneno-popravni zavodi (Sarajevo, Tuzla, Zenica i Mostar)			1.122.557				1.527.112	2.649.669
28	Zavod za javno zdravstvo FBiH							296.903	296.903
29	Federalni zavod za agropedologiju							45.061	45.061
30	Federalni zavod za poljoprivredu							70.024	70.024
31	Ostali proračunski korisnici (koji nisu revidirani)	124.999	10.001	68.539	0			5.114.257	5.317.796
UKUPNO:		336.187.064	466.396.265	22.872.243	35.785.119	81.705.747	1.394.984	23.468.887	967.810.309